

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00
поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032
E-mail: info@dbr.gov.ua, web: www.dbr.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«30» серпня 2022 року

Слідчий першого відділу Управління з розслідування злочинів, вчинених у зв'язку із масовими протестами у 2013-2014 роках, Державного бюро розслідувань Рубан Андрій Геннадійович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42013110000001029 від 25.11.2013, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру, керуючись статтями 40, 42, 276, 277, 278 Кримінального процесуального кодексу України,

ПОВІДОМИВ:

Бондаренка Сергія Володимировича, який народився 15.03.1979 року у м. Запоріжжя, громадянина України, раніше не судимого, не працюючого, станом на час скоєння злочину працював на посаді психолога групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області, зареєстрованого за адресою: м. Харків, бульвар Грицевця, буд. 20, кв. 83,

що він підозрюється у вчиненні таких злочинів:

- у незаконному перешкоджанні проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, вчиненому службовою особою на виконання явно злочинного наказу, із застосуванням фізичного насильства та за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (ст. 28 зі змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ст. 340 Кримінального кодексу України;

- у перевищенні влади та службових повноважень, тобто в умисному вчиненні службовою особою дій, які явно виходять за межі наданих їй прав та повноважень, що супроводжувалося насильством, застосуванням спеціальних засобів, болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілих, діями, за відсутності ознак катування, що спричинили тяжкі наслідки охоронюваним законом правам, інтересам окремих громадян, державним та громадським інтересам, інтересам юридичних осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (в редакції Закону від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 365 Кримінального кодексу України (ст. 365 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008, № 1508-VI від 11.06.2009, № 2808-VI від 21.12.2010; в редакції Закону № 3207-VI від 07.04.2011);

- у вчиненні закінченого замаху на умисне вбивство, тобто протиправного заподіяння смерті іншій людині, двох і більше осіб способом, небезпечним для життя багатьох осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 15, п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 Кримінального кодексу України (ст. 115 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008 та № 1707-VI від 05.11.2009);

- у спричиненні умисного тяжкого тілесного ушкодження, тобто умисного тілесного ушкодження, небезпечного для життя в момент заподіяння, і такого, що спричинило втрату будь-якого органу, його функцій, інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, з метою залякування потерпілого та інших осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 121 Кримінального кодексу України (ст. 121 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1707-VI від 05.11.2009);

- у вчиненні терористичного акту, тобто застосуванні зброї та скоєнні інших дій, які створювали небезпеку для життя та здоров'я людини, настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення та з метою впливу на прийняття рішень, вчинення дій об'єднаннями громадян, юридичними особами, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до інших тяжких наслідків та загибелі людей, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (ст. 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 258 Кримінального кодексу України (ст. 258 у редакції Закону № 170 від 21.09.2006).

Досудовим розслідуванням встановлено, що відповідно до наказу від 16.10.2012 № 188 о/с Бондаренка С.В. призначено на посаду психолога групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області. Наказом начальника ГУМВС України в Харківській області від 29.11.2013 № 423 о/с Бондаренку С.В. присвоєне спеціальне звання – лейтенант міліції.

Лейтенант міліції **Бондаренко С.В.**, відповідно до ст. ст. 1, 10, 20 Закону України «Про міліцію» виконував функції офіційного представника державного озброєного органу виконавчої влади, який має захищати життя, здоров'я, права і свободи громадян, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань, запобігати і припиняти кримінальні правопорушення, тобто являвся представником влади та службовою особою, яка займає відповідальне становище.

Відповідно до функціональних обов'язків психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.** безпосередньо підпорядковувався командирі БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукашу В.С.

Згідно статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», перебуваючи на посаді командира батальйону міліції особливого призначення «Беркут» Головного управління МВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.** був працівником правоохоронного органу, на якого згідно із ч. 2 ст. 19 Конституції України, ч. 1 ст. 3, ч. 1 ст. 5, ст.12,14 Закону України «Про міліцію», покладено обов'язки діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією і Законами України.

Таким чином, на посаді психолога групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.** здійснював владні та організаційно-розпорядчі повноваження, у зв'язку з чим, відповідно до положень пункту 1 Примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (в редакції Закону від 07.04.2011) був службовою особою.

Разом з тим, **Бондаренко С.В.**, працюючи на посаді психолога групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області, діючи всупереч Присяги працівника органів внутрішніх справ України, текст якої затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1991 № 382, грубо порушив вимоги п. 1 ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованої Законом України від 17.07.1997 №475/97-ВР, ст. 3 Конституції України, згідно з якою людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, хибно розуміючи поняття відданості народові України та виконання наказів керівника, **18 лютого 2014 року в місті Києві**, будучи службовою особою – працівником правоохоронного органу, на виконання явно злочинного наказу, перевищив своє службове становище і надані чинним законодавством владні повноваження для вчинення вищевказаних злочинів за наступних обставин.

Станом на лютий 2014 працівники МВС України здійснювали свою службову діяльність на підставі наступних нормативних документів.

Так, згідно зі статтею 3 Закону про міліцію діяльність міліції будується на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями й населенням.

Статтею 5 Закону про міліцію визначено, що міліція виконує свої завдання неупереджено, у точній відповідності із законом. Ніякі виняткові обставини або вказівки службових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції. Для забезпечення громадського порядку працівники міліції зобов'язані вживати заходів незалежно від свого підпорядкування.

Міліція поважає гідність особи й виявляє до неї гуманне ставлення, захищає права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого стану, расової та національної належності, громадянства, віку, мови та освіти, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань.

Згідно зі статтею 12 Закону про міліцію міліція має право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і вогнепальну зброю у випадках і в порядку, передбачених цим Законом.

Відповідно до статті 13 Закону про міліцію працівники міліції мають право застосовувати заходи фізичного впливу, у тому числі прийоми рукопашного бою, для припинення правопорушень, подолання протидії законним вимогам міліції, яка здійснюється із застосуванням сили щодо працівників міліції або інших осіб, якщо інші способи були застосовані та не забезпечили виконання покладених на міліцію обов'язків.

Працівники міліції мають право застосовувати заходи фізичного впливу, у тому числі прийоми рукопашного бою, для припинення правопорушень, подолання протидії законним вимогам міліції, яка здійснюється із застосуванням сили щодо працівників міліції або інших осіб, якщо інші способи були застосовані та не забезпечили виконання (стаття 1 Закону про міліцію).

Також працівники міліції мають право застосовувати наручники, гумові кийки, засоби зв'язування, слезоточиві речовини, світлозвукові пристрої відволікаючої дії, пристрої для відкриття приміщень і примусової зупинки транспорту, водомети, бронемашини та інші спеціальні і транспортні засоби, а також використовувати службових собак у таких випадках, як, зокрема, для захисту громадян і самозахисту від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю; для припинення масових безпорядків і групових порушень громадського порядку (стаття 14 Закону про міліцію).

Застосуванню сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї повинно передувати попередження про намір їх використання, якщо дозволяють обставини. Без попередження фізична сила, спеціальні засоби і зброя можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю громадян чи працівників міліції (частина друга статті 12 Закону про міліцію).

Забороняється застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і вогнепальну зброю до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що загрожує життю і здоров'ю людей, працівників міліції, або збройного нападу чи збройного опору (частина третя статті 12 Закону про міліцію).

У разі неможливості уникнути застосування сили вона не повинна перевищувати міри, необхідної для виконання покладених на міліцію обов'язків,

і має зводитись до мінімуму можливості завдання шкоди здоров'ю правопорушників та інших громадян. При завданні шкоди міліція забезпечує надання необхідної допомоги потерпілим в найкоротший строк (частина четверта статті 12 Закону про міліцію).

Перевищення повноважень щодо застосування сили, у тому числі спеціальних засобів і зброї, тягне за собою відповідальність, встановлену законом (частина шоста статті 12 Закону про міліцію).

Крім того, статтею 20 Закону про міліцію передбачено, що працівник міліції є представником державного органу виконавчої влади.

Законні вимоги працівників міліції є обов'язковими для виконання громадянами і службовими особами.

Працівник міліції при виконанні покладених на нього обов'язків керується тільки законом, діє в його межах і підпорядковується своїм безпосередньому і прямому начальникам. Ніхто інший, за винятком уповноважених службових осіб, у передбачених законом випадках не вправі втручатися в законну діяльність працівника міліції.

Ніхто не має права покласти на працівника міліції виконання обов'язків, не передбачених чинним законодавством.

Втручання в діяльність міліції тягне за собою відповідальність за законом.

Згідно із пунктом 12 Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку (далі – Правила), які затверджені постановою Ради Міністрів УРСР від 27.02.1991 № 49, спеціальними засобами, що застосовуються при охороні громадського порядку є:

а) засоби індивідуального захисту: шоломи (сталеві армійські, «Сфера», каска захисна пластмасова), бронежилети, протиударні та броньові щити;

б) засоби активної оборони: гумові кийки; кийки пластикові типу «тонфа»; наручники; електрошокові пристрої; патрони і пристрої для їх вітчизняного виробництва, споряджені гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії; ручні газові гранати, а також патрони з газовими гранатами («Черемуха-1», «Черемуха-4», «Черемуха-5», «Черемуха-6», «Черемуха-7», «Черемуха-10», «Черемуха-12», «Сирень-1», «Сирень-2», «Сирень-3»); балончики, патрони, гранати та інші спецзасоби з препаратами сльозоточивої та дратівної дії на основі природних капсаїциноїдів, морфоліду пералгонової кислоти (МПК), ортохлорбензальмалонітрилу (CS) і речовини АЛГОГЕН;

в) засоби забезпечення спеціальних операцій: ранцеві апарати «Облако», світлошумова граната «Заря» та світлошумовий пристрій «Пламя», патрони з гумовою кулею «Волна-р», водомети, бронемашини та інші транспортні засоби, пристрій для примусової зупинки автотранспорту «Еж-М»;

г) пристрої для відкриття приміщень, захоплених правопорушниками: малогабаритні підривні пристрої «Ключ», «Імпульс».

При охороні громадського порядку можуть також використовуватися службові собаки.

Крім того, згідно з пунктом 16 Правил водомети застосовуються для розосередження учасників масових безпорядків при температурі атмосферного повітря не нижче 0 градусів С.

Пунктом 1 Статуту патрульно-постової служби міліції України, що затверджений наказом МВС України від 28.07.1994 № 404 (далі – Статут), передбачені основні завдання патрульно-постової служби міліції.

Діяльність патрульно-постової служби міліції будується на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з іншими державними органами, трудовими колективами, громадськими об'єднаннями і населенням (пункт 3 Статуту).

Патрульно-постова служба міліції включає: особовий склад служби охорони громадського порядку, територіальних і транспортних органів внутрішніх справ, підрозділів міліції особливого призначення «Беркут» (пункт 6 Статуту).

Ліквідація групових порушень громадського порядку здійснюються рішучими діями патрульно-постових нарядів шляхом поділу натовпу на дрібні групи, відокремлення їх одна від іншої, відтиснення і розсіяння (пункт 298 Статуту).

Під час припинення правопорушень в місцях скупчення людей, а також при затриманні організаторів та активних учасників групових порушень громадського порядку патрульно-постові наряди повинні виявляти обережність і пересторогу, враховуючи можливу негативну реакцію присутніх громадян, щоб своїми діями не викликати ускладнення обстановки (пункт 299 Статуту).

При проведенні операції по припиненню групових порушень громадського порядку патрульно-постові наряди повинні виявляти високу організованість, дисциплінованість і діяти тільки по команді керівника операції або старшого наряду (пункт 301 Статуту).

Згідно з Положенням про спеціальний підрозділ міліції громадської безпеки «Беркут», затвердженим наказом МВС України 24.10.2013 № 1011 (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 11.01.2014 за № 19/24796, набрав чинності 28.01.2014), цей підрозділ є підрозділом міліції особливого призначення, який належить до структури міліції громадської безпеки та є структурним підрозділом головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (пункт 1.1 Положення).

Підрозділ у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами МВС України, а також цим Положенням (пункт 1.2 Положення).

Діяльність підрозділу організовується в межах його повноважень відповідно до принципів, визначених статтею 3 Закону України «Про міліцію» (пункт 1.3 Положення).

Підрозділ безпосередньо підпорядковується начальникам ГУМВС, УМВС, а в разі їх відсутності – заступнику, який організовує діяльність підрозділів міліції громадської безпеки. Організаційне, нормативно-методичне забезпечення

підрозділу та контроль за його діяльністю здійснює Департамент громадської безпеки (пункти 1.4, 1.5 Положення).

Працівники підрозділу з метою виконання покладених на них завдань мають право застосовувати заходи фізичного впливу, у тому числі прийоми рукопашного бою, спеціальні засоби та вогнепальну зброю у випадках та в порядку, визначених статтями 12-15¹ Закону України «Про міліцію», постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.1991 № 49 «Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку в Українській РСР» (пункт 1.6 Положення).

Виконання службових обов'язків особовий склад підрозділу здійснює в спеціальному обмундируванні, екіпірованому знаками розрізнення та символікою «Беркут», яка є єдиною для всіх регіонів України.

25 лютого 2010 року Янукович В.Ф. зайняв посаду Президента України і діючи в порушення складеної ним присяги, вирішив не виконувати покладені на нього конституційні обов'язки Президента України, а саме: дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу, відстоювати права і свободи громадян, додержуватися Конституції України і законів України та виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників. Навпаки він прийняв рішення діяти насамперед у власних інтересах, які полягали у своєму особистому, членів своєї сім'ї та найближчого оточення збагаченні за рахунок ресурсів держави та народу України.

Для реалізації своїх злочинних намірів Янукович В.Ф. вирішив за допомогою свого найближчого оточення, до якого, зокрема входили Азаров М.Я., Пшонка В.П., Захарченко В.Ю. та інші особи, зосередити у своїх руках виключні владні повноваження, після чого вжити всіх необхідних заходів, у тому числі незаконних та злочинних, до збереження своєї влади в найдовшій перспективі, а задля цього навіть піти на організацію здійснення силового придушення будь-яких зборів, мітингів та інших акцій протесту громадян, які можуть стати на заваді реалізації його злочинних намірів.

Саме у зв'язку з цим у листопаді 2013 року Янукович В.Ф. із власних міркувань, пов'язаних насамперед із бажанням залишитися Президентом України на другий термін, з метою уникнення відповідальності за вчинені злочинні дії та з інших особистих спонукань прийняв рішення про відмову від підписання Угоди про асоціацію з економічним та політичним союзом держав Європи (далі Європейським Союзом), у результаті чого Кабінетом Міністрів України 21 листопада 2013 року було прийнято рішення про призупинення цього процесу підготовки.

У відповідь на таку його позицію, починаючи з 21 листопада 2013 року у м. Києві на Майдані Незалежності розпочалися безстрокові мирні збори громадян на підтримку європейського вектора зовнішньої політики України, мета яких суперечила власним інтересам Януковича В.Ф. та його найближчого оточення.

Право громадян на свободу мирних зібрань в Україні гарантується та захищене державою, яка зобов'язана забезпечити його ефективну реалізацію.

Реалізація права на мирні зібрання в Україні регулюється актами національного та міжнародного законодавства.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ратифікована Верховною Радою України згідно із Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції», гарантує кожній особі, серед інших прав і свобод, право на свободу зібрань та об'єднання.

Відповідно до статті 11 Конвенції кожен має право на свободу мирних зібрань та на свободу об'єднання з іншими, включаючи право створювати профспілки і вступати до них для захисту своїх інтересів.

Здійснення прав на свободу зібрань та об'єднання не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.

Статтею 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 року № 2148-VIII, також визнається право на мирні збори. Згідно з положеннями вказаної статті, користування цим правом не підлягає ніяким обмеженням, крім тих, які накладаються відповідно до закону і які є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах державної чи суспільної безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я і моральності населення або захисту прав та свобод інших осіб.

Статтею 3 Конституції України передбачено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Відповідно до статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтею 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 39 Конституції України у державі встановлено реєстраційний, а не дозвільний порядок проведення зборів, походів, мітингів і демонстрацій, а їх проведення може бути обмежене лише за рішенням суду та виключно у

випадках, безпосередньо визначених Конституцію України. Тимчасові обмеження права громадян на мирні збори можуть встановлюватися лише в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Відповідно до статті 15 Конституції України суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності. Жодна ідеологія не може визнаватися державою як обов'язкова. Держава гарантує свободу політичної діяльності, не забороненої Конституцією і законами України.

Згідно зі статтею 34 Конституції України кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Згідно із статтею 64 Конституції України конституційні права та свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Відповідно до статті 60 Конституції України ніхто не зобов'язаний виконувати явно злочинні розпорядження чи накази. За віддання і виконання явно злочинного розпорядження чи наказу настає юридична відповідальність.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Громадяни, які перебували з 21 листопада 2013 року до 18 лютого 2014 року на Майдані Незалежності у місті Києві та брали участь у цій акції протесту, не допускали будь-яких порушень громадського порядку, у зв'язку з чим були відсутні будь-які підстави для обмеження їх прав на мирні зібрання, гарантовані Конституцією України.

Бажаючи припинити будь-які масові збори, мітинги, вуличні ходи та інші акції, які заважають йому особисто вирішувати долю країни та можуть поставити під загрозу його наміри залишитися на другий президентський термін, Янукович В.Ф. приблизно в період з 22 по 29 листопада 2013 року, використовуючи отримані необмежені повноваження Президента України, в порушення вимог ст. 34 Конституції України організував здійснення правоохоронними органами України 30 листопада 2013 року незаконного і силового розгону учасників мирної акції за євроінтеграцію України, які перебували на Майдані Незалежності в м. Києві. До виконання свого злочинного умислу Янукович В.Ф. залучив ряд високопосадовців зі свого близького оточення, в першу чергу Міністра внутрішніх справ України Захарченка В.Ю.

Не бажаючи припинити вчинення злочинів проти громадян, які висловлюють свої погляди та переконання, протестуючи проти застосування

насилюства, Янукович В.Ф., на продовження злочинної діяльності, спрямував та керував діями керівників правоохоронних органів, у тому числі шляхом надання протиправних вказівок Міністру внутрішніх справ України Захарченку В.Ю., ініціював і погоджував застосування співробітниками спецпідрозділу ПМОП «Беркут» та внутрішніх військ МВС України надмірних силових заходів, зокрема із застосуванням фізичної сили та спеціальних засобів.

У свою чергу, Захарченко В.Ю. для виконання протиправної вказівки Януковича В.Ф. залучив свого заступника – Ратушняка В.І., який за розподілом обов'язків керував підрозділами міліції громадської безпеки, зокрема, спецпідрозділами міліції «Беркут», а також командувача внутрішніх військ МВС України Шуляка С.М.

Діючи на виконання вказівки Міністра внутрішніх справ України Захарченка В.Ю., його заступник Ратушник В.І. та командувач внутрішніх військ МВС України Шуляк С.М., перевищуючи свої службові повноваження, умисно вчиняючи дії, які явно виходили за межі наданих їм прав чи повноважень, неодноразово організовували та спрямовували застосування працівниками правоохоронних органів надмірної сили до протестувальників.

У свою чергу, Федчук П.М., реалізуючи спільний злочинний план Януковича В.Ф., Захарченка В.Ю., Мазана В.Б. та інших учасників організованої злочинної групи, у період часу з 16.02.2014 по 17.02.2014 у не встановленому досудовим розслідуванням місці дав указівку командирі ПМОП «Беркут», підпорядкованому ГУМВС України в місті Києві, Кусюку С.М. завезти до центральної частини міста Києва набої 12 калібру, споряджені свинцевою картечню, які не перебували на балансі МВС України та були закуплені за не встановлених досудовим розслідуванням обставин, з метою подальшого озброєння вказаними набоями окремих працівників спецпідрозділів МОП «Беркут» МВС України для їх використання шляхом спорядження цих набоїв до помпових рушниць «Форт 500А» та «Форт 500М1» для заподіяння мітингувальникам різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

На виконання вказаного явно злочинного наказу Федчука П.М. командир ПМОП «Беркут» Кусюк С.М., діючи за попередньою змовою з іншими учасниками організованої злочинної групи – Януковичем В.Ф., Захарченком В.Ю., Ратушняком В.І., Мазаном В.Б., Федчуком П.М. та іншими залученими до вчинення злочинів особами, організував 17.02.2014 у денний час доби доставку невстановленими автотранспортними засобами разом із патронами травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П», «Терен-12К» набоїв 12 калібру, споряджених свинцевою картечню, до вулиці Михайла Грушевського у місті Києві, на територію проведення акцій протесту, з метою подальшого їх використання для розгону та залякування учасників заходів громадянського протесту.

Цього ж дня, у денний час доби, на вулиці Михайла Грушевського біля Маріїнського парку та приміщення Жовтневого палацу у місті Києві не

встановленими досудовим розслідуванням особами на виконання вищезазначеного явно злочинного наказу проведено видачу патронів 12 калібру, споряджених свинцевою картечтю, окремим співробітникам МОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області, у тому числі психологу групи кадрового забезпечення цього підрозділу **Бондаренку С.В.**, та іншим невстановленим співробітникам підрозділів МОП «Беркут», які були спеціально відряджені з різних регіонів України до м. Києва для протидії акціям протесту під виглядом забезпечення громадського порядку.

Отримавши набойі 12 калібру, споряджені свинцевою картечтю, вказані працівники міліції, у тому числі психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області **Бондаренко С.В.**, стали їх зберігати в себе до подальших розпоряджень керівництва, усвідомлюючи, що зможуть використати ці набойі шляхом зарядження помпових рушниць «Форт 500А» та «Форт 500М1» та здійснення пострілів у мітингувальників і заподіяння, як наслідок, різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб, для розгону та залякування учасників заходів громадянського протесту.

У подальшому 18.02.2014 учасниками масових заходів (зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій) організовано вуличний похід громадян з майдану Незалежності вулицями центральної частини м. Києва (Інститутська, Грушевського, Шовковична, Садова, Кріпосний провулок) до будівлі Верховної Ради України (вул. Грушевського, 5) для проведення мітингу з метою публічного висловлення підтримки (солідарності) голосуванню народними депутатами України в парламенті за повернення до Конституції 2004 року, що передбачала обмеження повноважень Президента України.

Будучи обізнаним про такі масові заходи та місця їх проведення, сприймаючи їх як загрозу обмеження своєї влади та повноважень, Президент України Янукович В.Ф., не пізніше 18.02.2014, вирішив здійснити розгін їх учасників силами правоохоронних органів.

При цьому Янукович В.Ф., маючи намір перешкодити зібранням громадян та залякати їх учасників, примусити до відмови від подальшої організації та участі у таких заходах, вирішив організувати розгін указанного вуличного походу та мітингу з особливою жорстокістю шляхом заподіяння їх учасникам різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

Для цього Янукович В.Ф., діючи як керівник організованої злочинної групи, у порушення вимог статей 3, 34, 68 Конституції України віддав вказівку Міністру внутрішніх справ України Захарченку В.Ю., Голові Служби безпеки України Якименку О.Г. та Міністру оборони України Лебедєву П.В. здійснити 18.02.2014 силами очолюваних ними правоохоронних органів із залученням сил та засобів Збройних Сил України, у взаємодії з озброєними представниками злочинних угруповань та найнятими цивільними особами, так званими тітушками, силовий розгін учасників громадського протесту та повне звільнення

від мітингувальників центральної частини міста Києва, у тому числі будівель, які ними використовувались.

Водночас Міністр внутрішніх справ України Захарченко В.Ю., Голова Служби безпеки України Якименко О.Г., Міністр оборони України Лебедєв П.В. та інші невстановлені особи для реалізації спільного з Януковичем В.Ф. злочинного плану щодо повного припинення масових зібрань людей у м. Києві, з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про відмову в організації масових заходів протесту та участі в них у центральній частині м. Києва (на Майдані Незалежності та прилеглих вулицях) та в інших населених пунктах України, вирішили використати повноваження правоохоронних органів на застосування сили і зброї, яке надає законодавство для протидії тероризму, не маючи для цього законних підстав.

Захарченко В.Ю. та Якименко О.Г., продовжуючи реалізацію спільного з Януковичем В.Ф. злочинного плану, спрямованого на припинення зібрань громадян у центральній частині м. Києва (Майдані Незалежності та прилеглих вулицях) силами та засобами ввірених їм правоохоронних відомств, вирішили в порушення вимог статей 5, 7, 10, 11, 12 Закону України «Про боротьбу із тероризмом» створити штучні підстави для проведення антитерористичної операції.

Так, Захарченко В.Ю. для виконання протиправної вказівки Януковича В.Ф. щодо силового розгону учасників масових заходів шляхом заподіяння їм учасникам різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб, який відбувався 18.02.2014 у центральній частині м. Києва (Майдані Незалежності та прилеглих вулицях), залучив інших учасників організованої злочинної групи – заступника Міністра внутрішніх справ України Ратушняка В.І., командувача внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України Шуляка С.М., тимчасово виконувача обов'язків начальника Головного управління МВС України в місті Києві Мазана В.Б., заступника начальника Головного управління – начальника міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчука П.М., командира ПМОП «Беркут», підпорядкованого ГУМВС України в місті Києві, Кусюка С.М., а також командирів приданих сил із числа підрозділів міліції громадської безпеки, відряджених з інших регіонів України.

За розробленим Захарченком В.Ю. злочинним планом, узгодженим з керівником організованої злочинної групи – організатором злочинів Януковичем В.Ф., мітингувальники на Майдані Незалежності в місті Києві у визначений час мали бути витіснені за межі Майдану Незалежності працівниками правоохоронних органів із застосуванням фізичної сили та спеціальних засобів, таких, як помпові рушниці «Форт-500», «Форт-500А», «Форт-500М1», «ІЖ-81», гранат сльозоточивої, дратівливої дії «Терен-6», світлозвукових гранат «Терен-7» і «Терен-7м» та недозволених до використання на території України спеціальних засобів виробництва Російської Федерації, а

саме: світло-шумових гранат «Факел-С», «Заря-2», «Пламя», ручних гранат подразнюючої та світло-шумової дії «Дрофа», ручних аерозольних гранат «Дрейф-2», ручних дратівливих гранат РГР, ручних дратівливих гранат підвищеної потужності та безпеки, ручних димових гранат, які були видані впродовж лютого 2014 року працівникам окремих спецпідрозділів МОП «Беркут» МВС України.

При цьому в першій половині дня 18.02.2014 передбачалося силове звільнення спочатку території урядового кварталу, а саме вулиць Інститутської та Михайла Грушевського в районі Маріїнського парку, далі – Майдану Незалежності і прилеглих вулиць та застосування до громадян, які, реалізуючи своє конституційне право на проведення зібрань, мітингів, вуличних походів, там перебували, у разі здійснення ними спротиву, надмірного фізичного насильства і спеціальних засобів у вигляді помпових рушниць, споряджених патронами із зарядами свинцевою картеччю, та гранат, з метою їх вбивств, заподіяння тілесних ушкоджень та залякування.

Так, 18.02.2014 з метою припинення свавілля державних, правоохоронних та судових органів учасниками протестних акцій у центральній частині м. Києва була організована мирна хода громадян під назвою «Мирний наступ» до Верховної Ради України з вимогою ухвалення необхідних рішень для виходу з кризи і врегулювання ситуації в країні, у тому числі шляхом обмеження повноважень Президента України, проведення якої планувалось на вулицях Інститутській, Шовковичній та Садовій у м. Києві для підтримки голосування у Верховній Раді України за повернення до Конституції України 2004 року, яка б збалансувала парламентські і президентські повноваження.

Будучи обізнаним про такий мирний захід протестувальників та місця його проведення, Президент України Янукович В.Ф. вирішив здійснити силовий розгін цієї акції правоохоронними органами. При цьому він, не бажаючи робити жодних поступок мітингувальникам у їх бажанні мирного вирішення ситуації, що склалася у країні, у тому числі шляхом обмеження в законний спосіб своїх повноважень, притягнення до відповідальності правоскоронців та інших представників державної влади, винних у систематичному грубому порушенні прав та інтересів громадян, а навпаки, бажаючи залякати протестувальників та населення країни, яке їх підтримує, спільно з членами очолюваної ним злочинної організації та в її інтересах вирішив організувати розгін цієї акції в максимально жорстокий спосіб, використовуючи без наявних законних підстав, а тільки створюючи видимість правомірної діяльності, надані правоохоронним органам повноваження на застосування сили та спеціальних засобів, зокрема зброї, а також залучивши до такої протидії протестним акціям озброєних представників злочинних угруповань та найнятих цивільних осіб, так званих «тітушок».

Діючи у складі та в інтересах злочинної організації, у порушення вимог статей 3, 34, 68 Конституції України Янукович В.Ф. надав вказівку Міністру внутрішніх справ України Захарченку В.Ю. і Голові Служби безпеки України Якименку О.Г. (яких оголошено у розшук та матеріали кримінального провадження відносно яких виділені в окреме провадження) та іншим

невстановленим слідством особам організувати очолюваними ними правоохоронними органами у взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами і цивільними особами – «тітушками», реалізацію вищевказаного злочинного плану щодо жорсткого силового придушення протестних акцій, результатом чого має стати повне очищення від мітингувальників Майдану Незалежності та будівель центральної частини м. Києва, які використовувались мітингувальниками для розміщення Штабу національного супротиву, медичної частини, Прес-центру, ідальні на інших структурних формувань Євромайдану.

При цьому, використовуючи те, що, на виконання їх злочинних вказівок правоохоронці та цивільні особи, так звані «тітушки», будуть вчиняти щодо протестувальників такі протиправні дії, які загрожуватимуть життю та здоров'ю останніх і вони, захищаючись, змушені будуть застосовувати до правоохоронців насильство у відповідь, Міністр внутрішніх справ України Захарченко В.Ю., Голова Служби безпеки України Якименко О.Г. та інші невстановлені особи, для реалізації їх з Януковичем В.Ф. злочинного плану щодо повного припинення протестів у м. Києві, не рахуючись із можливими жертвами, іншими тяжкими наслідками та провокуючи порушення громадської безпеки, з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про припинення масових акцій протесту та розпуск учасників, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві та в інших населених пунктах України, вирішили використати повноваження правоохоронних органів на застосування сили і зброї, які надає законодавство для протидії тероризму, не маючи для цього жодних законних підстав.

Водночас очільники МВС України та СБ України, відповідно Захарченко В.Ю. та Якименко О.Г., чітко усвідомлюючи, що спровоковані правоохоронцями зіткнення з протестувальниками вже призвели до людських жертв і приведуть до подібних наслідків у подальшому, бажаючи їх настання, продовжили реалізацію свого злочинного умислу, спрямованого на організацію підлеглих їм правоохоронних органів, а також «тітушок» для досягнення відповідної злочинної мети, таким чином, штучно створюючи формальні підстави та видимість організації і проведення антитерористичної операції, при цьому свідомо і грубо порушуючи вимоги статей 5, 7, 10, 11, 12 Закону України «Про боротьбу із тероризмом».

У свою чергу Міністр внутрішніх справ України Захарченко В.Ю. 18.02.2014, перевищуючи свої службові повноваження, діючи за вказівкою та в інтересах Януковича В.Ф., умисно вчиняючи дії, які явно виходять за межі наданих йому прав чи повноважень, порушуючи вимоги Закону України «Про міліцію» та інші нормативні акти, доручив заступнику Міністра Ратушняку В.І. та командувачу внутрішніми військами МВС України Шуляку С.М. з метою провокації порушень громадської безпеки, залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про розпуск учасників акцій протесту, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві, а також

в інших населених пунктах України, організувати силами ввірених їм підрозділів силовий розгін мітингувальників на Майдані Незалежності України в м. Києві із застосуванням надмірного фізичного насильства, спецзасобів, спеціальної техніки та вогнепальної зброї.

На виконання протиправної вказівки Захарченка В.Ю., заступник Міністра внутрішніх справ України Ратушняк В.І., діючи в інтересах злочинної організації, 18.02.2014 у невстановленому місці дав наказ керівництву ГУМВС України в м. Києві, зокрема тимчасовому виконувачу обов'язків начальника ГУМВС України в м. Києві Мазану В.Б (якого оголошено у розшук та матеріали кримінального провадження відносно якого виділені в окреме провадження) організувати озброєння частини особового складу рушницями і патронами із зарядом свинцевої картечі, забороненими для використання, а також іншими спецзасобами з метою їх застосування для силового розгону учасників акції протесту на Майдані Незалежності у м. Києві та довести до відома озброєних бійців, що вони мають бути готовими до виконання наказу керівництва держави та правоохоронних органів щодо невикористання вогнепальної зброї до невизначеного кола протестувальників, з метою залякування як протестувальників так і загалом населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про розпуск учасників акцій протесту, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві, а також в інших населених пунктах України, тобто до вчинення терористичного акту, що супроводжувався вбивствами громадян.

В свою чергу тимчасово виконувач обов'язків начальника ГУМВС України в м. Києві Мазан В.Б., виконуючи відведені функції у реалізації спільного злочинного плану, 18.02.2014 у період з 09 год. 10 хв. (більш точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні ГУМВС України в Київській області за адресою: м. Київ, вул. Володимирська, 15, будучи представником влади, до повноважень якого належить загальне керівництво ГУМВС України в місті Києві, діючи умисно, явно виходячи за межі наданої йому влади та службових повноважень, не маючи законних підстав для залучення працівників міліції і військовослужбовців внутрішніх військ МВС України до припинення акцій протесту на Майдані Незалежності у місті Києві та звільнення площі Незалежності і прилеглих до неї територій у межах урядового кварталу від мітингувальників, доручив заступнику начальника Головного управління – начальнику міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчуку П.М. безпосередньо на місці організовувати силове звільнення території в межах урядового кварталу, а надалі Майдану Незалежності та прилеглих вулиць від громадян, які там перебували, із залученням для цього співробітників ПМОП «Беркут», підпорядкованого ГУМВС України в місті Києві, та підрозділів МОП «Беркут» з інших регіонів України, а також військовослужбовців окремих військових частин внутрішніх військ МВС України як приданих сил (далі – ВВ МВС України) для охорони громадського порядку шляхом заподіяння мітингувальникам різного ступеня

тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

У свою чергу, заступник начальника Головного управління – начальник міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчук П.М., будучи представником влади, до повноважень якого входить координація та контроль спецпідрозділів громадської безпеки міліції, зокрема спецпідрозділів «Беркут», діючи умисно, за попередньою змовою з Міністром внутрішніх справ України Захарченком В.Ю., його заступником Ратушняком В.І., тимчасово виконувачем обов'язків начальника ГУМВС України в місті Києві Мазаном В.Б., у складі організованої злочинної групи, явно виходячи за межі наданих йому влади та службових повноважень, особисто та телефонним зв'язком погоджуючи свої злочинні дії з вищевказаними особами, почав реалізацію злочинного плану силового розгону учасників мітингу з Майдану Незалежності та прилеглих територій у межах урядового кварталу, який полягав у тому, що військовослужбовці ВВ МВС України повинні оточити територію Майдану Незалежності, тобто вишикуватися вздовж вулиць Інститутської, Михайла Грушевського та Хрещатик, а озброєні спеціальними засобами «ІР-73», «Тонфа», деякі помповими рушницями «Форт-500», «Форт-500А», «Форт-500М1», «ІЖ-81», гранатами сльозоточивої, дратівливої дії «Терен-6», світлозвуковими гранатами «Терен-7» і «Терен-7м», світло-шумовими гранатами «Факел-С», «Заря-2», «Пламя-М», ручними гранатами подразнюючої та світло-шумової дії «Дрофа», ручними аерозольними гранатами «Дрейф-2», ручними дратівливими гранатами РГР, ручними дратівливими гранатами підвищеної потужності та безпеки, ручними димовими гранатами співробітники спецпідрозділів «Беркут» МВС України – здійснити наступ на учасників мітингу з метою силової зачистки території Майдану Незалежності та прилеглих до нього вулиць Інститутської, Михайла Грушевського, Кріпосного провулку та інших, які входили в урядовий квартал.

Крім того, Федчуком П.М. було визначено представників УГБ ГУМВС України в місті Києві, які користуючись повноваженнями старших нарядів міліції згідно з п. 301 Статуту патрульно-постової служби міліції України, затвердженого наказом МВС України від 28.07.1994 № 404, повинні були здійснювати координацію дій працівників зведеного загону підрозділів МОП «Беркут» та військовослужбовців ВВ МВС України під час реалізації вищевказаного злочинного плану та доводити до їх відома вказівки керівництва операції, яке здійснював особисто Федчук П.М. Зокрема, Федчуком П.М. старшим за БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській та Львівській областях було закріплено заступника начальника відділу забезпечення масових заходів управління громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Спаських Ю.В., старшого інспектора з особливих доручень відділу організації служби управління громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Коворотного В.А., а загальне керівництво підрозділами Федчук П.М. залишив за собою.

При цьому про хід та результати силового відтиснення та звільнення в межах урядового кварталу Кріпосного провулку, вул. Інститутської та Кловського узвозу в м. Києві від громадян, які там перебували, Спаських Ю.В. і Коворотний В.А. засобами мобільного зв'язку доповідали керівництву ГУМВС України в м. Києві, а саме Федчуку П.М.

Так, 18.02.2014, у період часу приблизно з 10 години до 12 години, більш точний час слідством не встановлено, перебуваючи на вулиці Шовковичній у місті Києві, заступник начальника Головного управління – начальник міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчук П.М., будучи представником влади, до повноважень якого входить координація та контроль спецпідрозділів громадської безпеки міліції, зокрема спецпідрозділів «Беркут», діючи умисно, явно виходячи за межі наданих йому влади та службових повноважень, ігноруючи вимоги Конституції України та інших нормативно-правових актів, якими регламентований порядок проведення зборів, мітингів і демонстрацій, діючи умисно, за попередньою змовою з іншими учасниками організованої злочинної групи Януковичем В.Ф., Захарченком В.Ю., Ратушняком В.І., Шуляком С.М., Мазаном В.Б. та іншими залученими до вчинення злочинів особами, віддав явно злочинний наказ заступнику начальника відділу забезпечення масових заходів управління громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Спаських Ю.В. на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, які перебували на вулицях Інститутській, Шовковичній та Кріпосному провулку в місті Києві, силами спецпідрозділів БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області на чолі з командиром Лукашем В.С. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області на чолі з командиром Пацеляком Р.Я. у максимально жорстокий спосіб із застосуванням надмірного фізичного насильства, зброї та спеціальних засобів посиленої дії.

Спаських Ю.В. на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М. на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, безпосередньо передав відповідний наказ на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, які перебували на вулицях Інститутській, Шовковичній та Кріпосному провулку в місті Києві, командирам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях відповідно Лукашу В.С. і Пацеляку Р.Я., вступивши з ними у злочинну змову на вчинення кримінальних правопорушень. В свою чергу командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в м. Києві Лукаш В.С. довів цей наказ командирі оперативної роти № 2 полку Шаповалову В.В., як безпосередньому керівнику одного із підрозділів та старшому офіцеру, накази якого є обов'язковими для виконання особовим складом полку.

Командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області полковник міліції **Лукаш В.С.** та командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Львівській області Пацеляк Р.Я., діючи умисно, із мотивів власного кар'єризму та явної неповаги до учасників акцій протесту та їх прав, хибно розуміючи інтереси служби, явно виходячи за межі наданої їм влади та службових повноважень, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій і бажаючи

настання негативних наслідків, виконуючи явно злочинний наказ Федчука П.М., погодилися організувати незаконне силове звільнення працівниками підпорядкованих їм підрозділів вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві від учасників акції протесту, які там перебували у вказаний час, про що надали накази відповідно підпорядкованим працівникам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях на силове відтиснення громадян з вказаних вулиць, із застосуванням при цьому фізичної сили та спеціальних засобів, в тому числі гумових палиць, помпових рушниць «Форт-500А», «Форт-500М1» з патронами із свинцево картечною, що були заборонені для використання та гранат сльозоточивої, дратівливої дії «Терен-6» та ін.

При цьому, командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області полковник міліції Лукаш В.С., віддав наказ командирі оперативної роти № 2 Шаповалову В.В., як керівнику підрозділу та старшому офіцеру, здійснювати безпосередній контроль за діями підлеглих про беззаперечне виконання злочинного наказу керівництва ГУМВС України в м. Києві щодо незаконного силового звільнення зазначених вулиць від учасників акцій протесту, із застосуванням фізичної сили та спеціальних заходів, на що останній дав свою згоду, вступивши таким чином з Лукашем В.С., Пацеляком Р.Я. та Спаських Ю.В., які безпосередньо перебували на місці події та виконували злочинні накази Федчука П.М., в злочинну змову на вчинення терористичного акту, незаконного перешкоджання проведенню зборів, мітингів та демонстрацій, та злочинів, спрямованих проти життя та здоров'я особи.

Після чого, вказані підрозділи на чолі з Шаповаловим В.В., Лукашем В.С., Пацеляком Р.Я. та Спаських Ю.В., як координатором дій приданих сил, що діяли єдиною групою, вирушили до вулиці Інститутської через вулицю Шовковичну.

У подальшому, у період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 15 години 00 хвилин 18.02.2014 Федчук П.М., перебуваючи поруч з будівлею Верховної Ради України по вулиці Шовковичній, координуючи на місці дії командирів БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукаша В.С. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляка Р.Я., а також інших нествановлених в ході досудового слідства працівників правоохоронних органів, віддав команду розпочати рух колони працівників міліції по проїжджій частині вулиці Інститутської у напрямку до Кловського узвозу в місті Києві з метою блокування проходу вулицями Інститутською, Садовою та Шовковичною, а також Кріпосним провулком та Маріїнським парком в місті Києві під час руху учасників мітингів, зборів та демонстрацій до будівлі Верховної Ради України.

Після вказаного, Спаських Ю.В., виконуючи незаконний наказ Федчука П.М. щодо силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, діючи всупереч вимогам ст. 15 Закону України «Про міліцію», вивівши підрозділи БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській та Харківській областях на вулицю Інститутську, передав цей наказ командирам вказаних підрозділів щодо силового відтиснення учасників мітингів, зборів та

демонстрацій з вулиці Інститутської та вулиці Шовковичної з метою забезпечення подальшого руху підрозділів МВС України у сторону Кловського узвозу.

На виконання незаконного наказу Федчука П.М., який був доведений ним Спаських Ю.В., командири підрозділів БМОП «Беркут» у Харківській та Львівській областях Шаповалов В.В., Лукаш В.С. та Пацеляк Р.Я., з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про припинення масових акцій протесту та розпуск учасників, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві та в інших населених пунктах України, надали відповідний незаконний наказ працівникам вищевказаних підрозділів, після чого останні, із застосуванням грубої фізичної сили по відношенню до учасників мітингів, зборів та демонстрацій за допомогою спеціальних засобів, а саме: гумових палиць «ПР-73», світлошумових гранат «Факел-С», «Заря-2», «Пламя-М», ручних гранат подразнюючої та світло шумової дії «Дрофа», ручних аерозольних гранат «Дрейф-2», ручних дратівливих гранат РГР, ручних дратівливих гранат підвищеної потужності та безпеки, ручних димових гранат виробництва Російської Федерації, усвідомлюючи, що застосування таких засобів створює небезпеку для життя та здоров'я людей, почали відтиснення учасників мітингів, зборів та демонстрацій з перехрестя вулиць Шовковичної та вулиці Інститутської, невибірково спричиняючи при цьому учасникам акцій протесту тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості в результаті ударів гумовими палицями по різним частинам тіла та вибухів зазначених гранат.

У період часу з 12 годин 00 хвилин до 14 годин 30 хв., більш точного часу слідством не встановлено, під час руху колони працівників БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях по вулиці Інститутській, поступово відбувалось загострення протистояння учасників мітингів, зборів та демонстрацій з працівниками правоохоронних органів у зв'язку зі здійсненням незаконних дій з боку підрозділів МОП «Беркут» МВС України, які останні вчиняли за незаконним наказом командира батальйону та командира оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукаша В.С. та Шаповалова В.В. і командира БМОП «Беркут» ГУМВС України в Львівській області Пацеляка Р.Я., що були їм доведені Спаських Ю.В. на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М.

У зв'язку з загостренням протистояння між учасниками акцій протесту та працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях Спаських Ю.В., на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., передав цей наказ командирам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукашу В.С., а той в свою чергу командир 2-ї оперативної роти Шаповалову В.В. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляку Р.Я., з якими перебував у злочинній змові, про застосування наявних у них спеціальних засобів - помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К»,

у тому числі деякі із зазначених рушниць – набоями 12 калібру свинцевої картечі щодо невизначеного кола осіб з числа учасників акцій протесту.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., командири підрозділів БМОП «Беркут» у Харківській та Львівській областях Шаповалов В.В., Лукаш В.С., та Пацеляк Р.Я., перевищуючи свої службові повноваження, надали відповідний злочинний наказ підлеглим працівникам вищевказаних підрозділів про застосування наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К», у тому числі і патронами 12 калібру свинцевої картечі, у напрямку масового скупчення людей на вулиці Інститутській з метою подальшого просування підрозділів по вулиці Інститутській у сторону Кловського узвозу та Кріпосного провулку, а також з метою придушення будь-якого спротиву з боку учасників мітингів, зборів та демонстрацій.

При цьому, Шаповалов В.В., Лукаш В.С., Пацеляк Р.Я. та Спаських Ю.В., були обізнаними про наявність в окремих працівників МОП «Беркут» ГУМВС України набоїв, споряджених свинцевою картечю, чітко усвідомлювали, що їх використання прямо заборонено законом, та те, що застосування помпових рушниць, споряджених патронами із зарядом свинцевої картечі, створює небезпеку для життя та здоров'я людини і призведе до умисних вбивств та спричинення вогнепальних поранень людей.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., доведеного до їх відома через Спаських Ю.В., Шаповаловим В.В., Лукашем В.С., та Пацеляком Р.Я., психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.**, міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 1 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Белов О.Ю. та міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Гончаренко В.А. (кримінальні провадження відносно двох останніх виділені в окремі провадження), а також інші невстановлені працівники зазначених підрозділів, 18.02.2014, в період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 14 години 30 хвилин (більш точний час слідством не встановлено), перебуваючи на тротуарній частині вулиці Інститутської неподалік фасадної частини будинку № 24/7 по вказаній вулиці, на відстані близько 20-40 метрів від натовпу мітингувальників, які перебували на проїжджій частині перехрестя вулиці Інститутської та Кріпосного провулку, будучи озброєними помповими рушницями «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», спорядженими патронами зі свинцевою картечю 12 калібру та патронами «Терен 12К» та «Терен 12П», перевищуючи свої службові повноваження, почали здійснювати прицільні постріли з помпових рушниць, споряджених у тому числі і патронами із зарядом свинцевої картечі, використання яких прямо заборонено законом, у напрямку скупчення людей на вул. Інститутській та Кріпосному провулку, у яких не було вогнепальної зброї та, які не становили для них будь-якої загрози, з метою незаконного перешкоджання проведення походів і демонстрацій,

вчинення їх вбивства способом, небезпечним для життя багатьох осіб, в результаті яких 24 особи отримали вогнепальні поранення різного ступеня тяжкості.

Будучи свідками застосування проти учасників мітингів, зборів та демонстрацій помпових рушниць «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», зарядженими патронами зі свинцевою картечю 12 калібру та патронами «Терен 12К» та «Терен 12П» з боку **Бондаренка С.В.**, Гончаренка В.А., Белова О.Ю., та інших невстановлених осіб, вчинених на виконання злочинного наказу Федчука П.М., доведеного до їх відома Лукашем В.С., Шаповаловим В.В., Пацеляком Р.Я., Спаських Ю.В., а також будучи свідками вбивства в результаті вищевказаних злочинних дій 3-х осіб та спричинення вогнепальних поранень значній кількості мітингувальників, учасники мітингів, зборів та демонстрацій почали залишати Кріпосний провулок, тікаючи у бік вулиці Михайла Грушевського, станції метро «Арсенальна» та Маріїнського парку.

Таким чином, 18.02.2014 **Бондаренком С.В.** та іншими вказаними вище особами було здійснено безпосередньо на місці перебування учасників мітингів, зборів та демонстрацій незаконне перешкоджання проведенню зборів, мітингів, вуличного походу і демонстрацій громадян – учасників заходів громадського протесту на підтримку голосування у Верховній Раді України за повернення до Конституції 2004 року, шляхом застосування працівниками спецпідрозділів МОП «Беркут» МВС України надмірного фізичного насильства, спеціальних засобів та прихованого застосування боеприпасів (набоїв зі свинцевою картечю) для помпових рушниць, в результаті чого заподіяно **тяжкі наслідки, зокрема у вигляді спричинення тяжких тілесних ушкоджень 3 особам, середньої тяжкості тілесних ушкоджень 5 особам та легких тілесних ушкоджень 16 особам, а саме:**

- заподіяно тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості наступним громадянам, зокрема тяжкі тілесні ушкодження:

1. **Андрєєву Віталію Дмитровичу**, 22.05.1978 року народження, якому 18.02.2014 у період часу з 12 години 00 хвилин до 14 години 00 хвилин на перехресті вулиць Інститутської та Шовковичної в місті Києві спричинено поранення стороннього тіла лівого ока, ушкодження рогівки лівого ока, розмноження оболонок лівого ока, гематоми повік, висновок експерта від 30.07.2014 № 886.

2. **Римаренку Вячеславу Георгійовичу**, 22.12.1949 р.н. – проникаюче склеральне поранення з випадінням внутрішніх оболонок, розчавлення верхньої повіки з дефектом тканин правого ока, висновок експерта від 17.07.2014 № 1159, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, приблизно о 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії.

3. **Чабану Ігорю Дмитровичу**, 18.04.1970 р.н., – відкрита черепно-мозкова травма, забій головного мозку важкого ступеня, переломи кісток основи та

склепіння черепа, лицевого скелета, сліпі вогнепальні поранення правої сідниці, правого стегна, важка контузія правого очного яблука з ушкодженням тканин ока, висновок експерта від 05.12.2014 № 229, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів патронами з металевого сплаву, що імовірно використовувалися у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

- середньої тяжкості тілесні ушкодження:

1. **Гулому Ігорю Олеговичу**, 11.03.1987 р.н., - закрита травма лівої гомілки: перелом діафізу лівої малогомілкової кістки в дистальній третині (зі зміщенням уламків); закрита черепно-мозкова травма: рани в потиличній та тім'яній ділянці, крововилив з перифокальним набряком в правій лобній ділянці; рана у ділянці зовнішньо-нижнього квадранту лівої сідниці, висновок експерта від 19.10.2017 № 274/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 11 год. 00 хв. по 12 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вулиць Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з травматичної зброї.

2. **Задераці Сергію Олексійовичу**, 14.10.1970 р.н., – синці в правій тім'яній ділянці, в обох навколоочних ділянках, на зовнішній поверхні правого плеча в верхній третині з переходом на середню та нижню третини, в правій підреберній ділянці, на зовнішній поверхні правого стегна в середній третині, на передній поверхні правого колінного суглобу, в правій надлопатковій ділянці з переходом на передню поверхню правого плечового суглоба; забійні рани в лобній ділянці справа в проекції хвоста лівої брови, на верхній губі по центру з переходом на червону кайму і слизову оболонку; сліпе вогнепальне поранення лівого стегна; закрита травма правої кисті: забійна рана в ділянці 1 пальця правої кисті, скалковий перелом проксимальної фаланги 1 пальця правої кисті, висновок експерта від 08.07.2014 № 1022, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року близько 15 год. 30 хв. (більш точний час слідством не встановлено) навпроти будинку № 27/6 на вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу одним патроном «Терен-К» 12-го калібру з картечним вогнепальним зарядом в межах компактної дії, а також внаслідок нанесення ударів руками, ногами та спеціальними засобами.

3. **Лаврентію Олександрю Олександровичу**, 07.09.1979 р.н. – закрита черепно-мозкова травма – струс головного мозку, забита рана лівої вушної раковини, гематома в лівій заушній ділянці, садно в гіпогастральній ділянці зліва, синці на передній поверхні лівого стегна в верхній третині, висновок експерта № 9-к від 13.03.2017, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року близько 13 години на перехресті вул. Шовковичної та Інститутської в м. Києві, внаслідок кидання каміння та пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії.

4. **Мухайду Івану Івановичу**, 13.02.1990 р.н. – закрита тупа травма правого ока у вигляді крововиливу у скловидне тіло, розриву сітчатки, крововиливу в передню камеру ока, яка утворилась від дії тупого (тупих) твердого (твердих) предмету(ів) з обмеженою контактуючою поверхнею, не виключено в результаті пострілу з травматичної зброї з подальшим ушкодженням гумовою чи пластиковою кулею, висновок експерта № 1885 від 30.08.2018, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року на вул. Інститутській в м. Києві, внаслідок пострілу з відстані до 30 метрів із помпової рушниць «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру.

5. **Тимофєєву Едуарду Володимировичу**, 14.10.1971 р.н., - закрита черепно-мозкова травма – забій головного мозку легкого ступеня, який ускладнився двобічним кохлеоневритом та сенсорною приглухуватістю 1 ступеня і закрита травма грудного та поперекового відділу хребта, яка ускладнилась порушенням статико-динамічної функції хребта зі стійким больовим синдромом, м'язово-тонічним та ангіо-невротичним синдромами, висновок експерта від 28.08.2017 № 78-к, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниць «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» чи «Терен-12К» та вибуху світло-шумової гранати.

- **легкі тілесні ушкодження:**

1. **Андрусику Федору Олексійовичу**, 25.09.1978 р.н., – рани на задніх поверхнях обох ніг, висновок експерта від 17.04.2018 № 396, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року близько 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вулиць Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з травматичної зброї та вибуху гранати.

2. **Аскерову Юнісу Рагімовичу**, 16.07.1984 р.н. – забійна рана лівої тім'яної ділянки та вогнепальне ушкодження м'яких тканин нижньої третини лівого плеча, висновок експерта від 02.11.2017 № 907, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на Кріпосному провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з із помпової рушниць «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» чи «Терен-12К» та нанесення ударів спеціальним засобом - гумовою палицею.

3. **Богдану Богдану Вікторовичу**, 30.12.1987 р.н., - закрита черепно-мозкова травма з струсом головного мозку; контузія середнього ступеня лівого ока з травматичною катарактою; рани біля внутрішнього кута лівого ока, на внутрішній поверхні лівого стегна, на тильній поверхні лівої кисті, висновок експерта від 29.04.2020 № 321, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 12 год. 00 хв. по 13 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вул. Інститутської та Кріпосного провулку, внаслідок пострілів з травматичної зброї.

4. **Вітру Владиславу Олександровичу**, 06.07.1979 р.н., - синець та садно на задній поверхні правої гомілки у верхній третині-1; садна на задній поверхні правої гомілки у верхній третині-1; рана в ділянці внутрішнього нижнього квадранта правої сідниці, висновок експерта від 27.02.2017 № 277, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року близько 10 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї еластичним вогнепальним снарядом сферичної форми діаметром близько 0,9 см.

5. **Годяєву Юрію Сергійовичу**, 19.09.1986 р.н., – рана (визначена клінічними лікарями як забійна) тім'яної ділянки голови, висновок експерта від 08.12.2016 № 1832/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиць Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї.

6. **Голембйовському Маркіяну Петровичу**, 29.05.1992 р.н., - вогнепальна рана правої гомілки, висновок експерта від 26.03.2014 № 350, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 14 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вулиць Інститутської та Липської у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї еластичним вогнепальним снарядом сферичної форми діаметром близько 0,9 см.

7. **Капелюшному Володимирі Даниловичу**, 21.03.1950 р.н., – вогнепальне кульове поранення м'яких тканин лівої щічної ділянки, висновок експерта від 18.06.2014 № 673/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 00 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) навпроти будинку № 27/6 по вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї.

8. **Мануляку Василю Васильовичу**, 07.12.1964 р.н. – шрами шкіри лівої сідниці та обох гомілок, висновок експерта від № 1289 від 25.09.2015, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниць «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» та вибуху спеціального засобу – світло-шумової гранати.

9. **Маркову Миколі Анатолійовичу**, 01.08.1960 р.н., - вогнепальне поранення у лобній ділянці зліва з наявністю свинцевої кулі в м'яких тканинах, висновок експерта від 05.02.2016 № 3266, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 30 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вул. Інститутської та Кріпосного провулку, внаслідок пострілу із помпової рушниць «Форт-500» патроном травматичної дії з вогнепальної зброї патроном, спорядженим свинцевою кулею.

10. **Мельнику Олександрі Івановичу**, 01.02.1949 р.н.- забійна рана тім'яної ділянки справа, садно в ділянці спини, крайовий надлом кортикального шару правої малогомілкової кістки в нижній третині, висновок експерта від 10.01.2019 № 042-9-2019, що заподіяні під час знаходження 18.02.2014

приблизно о 14 годині 00 хвилин на вулиці Інститутській в місті Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії.

11. **Назару Андрію Михайловичу**, 06.08.1981 р.н., - рубці на правому плечі та лівому стегні – сліди загоєння ран, які утворились від дії тупих предметів з обмеженою поверхнею, висновок експерта від 22.03.2018 № 352, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 11 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв. на вул. Інститутській в м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру.

12. **Новохатьку Олексію Петровичу**, 23.03.1982 р.н., - вогнепальне поранення м'яких тканин нижньої третини лівого стегна; садно на правій гомілці, висновок експерта від 29.04.2014 № 911, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 16 год. 00 хв. по 17 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вул. Інститутської та Кріпосного провулку, внаслідок пострілу патроном, спорядженим картечинами «Терен-К» 12-го калібру.

13. **Рибалці Олександрю Вікторовичу**, 30.01.1977 р.н. – три рубці на спині в ділянці лівої лопатки, по одному рубцю на задній поверхні лівого плеча, основній фаланзі правого пальця лівої кисті, висновок експерта від 21.04.2017 № 35-к, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, близько 14 год. (більш точний час слідством не встановлено), на вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П», а також нанесення ударів спеціальним засобом – гумовою палицею.

14. **Хомуку Юрію Анатолійовичу**, 26.01.1971 р.н., - рани правої та лівої гомілок, висновок експерта від 30.12.2014 № 1672, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року близько 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) поблизу будинку № 9 на вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів з вогнепальної зброї.

15. **Штепі Сергію Олександровичу**, 13.05.1977 р.н. – рани на передній поверхні шиї справа, в правій боковій ділянці живота, на зовнішній поверхні лівого колінного суглобу, на передній поверхні лівої гомілки в верхній третині, на передній та зовнішній поверхнях правого стегна, на задній поверхні правої гомілки в верхній третині, висновок експерта від № 537/Е від 19.04.2018, що заподіяні у період часу з 13 год. 30 хв. до 14 год. 00 хв., на перехресті вул. Шовковичної та Інститутської у м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патронами травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П».

16. **Юрченку Максиму Ігоровичу**, 19.03.1996 р.н., - садна голови, відкрита травма носу – на спинці носу в верхній третині та перелом кісток спинки носу, рани - в лобній ділянці зліва, по верхньому краю хвоста лівої брови, в тім'яній ділянці справа, сліпе вогнепальне кульове поранення внутрішньої поверхні правого стегна в нижній третині, висновок експерта від 20.07.2018 № 1547, що заподіяні приблизно о 15 год. 30 хв. на вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патронами травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» та нанесення ударів ногами.

У зв'язку із вчиненням зазначених дій, Бондаренко Сергій Володимирович обґрунтовано підозрюється у незаконному перешкоджанні проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, вчиненому службовою особою на виконання явно злочинного наказу, із застосуванням фізичного насильства та за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (ст. 28 зі змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ст. 340 Кримінального кодексу України (в редакції Закону від 05.04.2001).

Крім того, у зв'язку із вчиненням зазначених дій, Бондаренко Сергій Володимирович, обґрунтовано підозрюється у перевищенні влади та службових повноважень, тобто в умисному вчиненні службовою особою дій, які явно виходять за межі наданих їй прав та повноважень, що супроводжувалося насильством, застосуванням спеціальних засобів, болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілих, діями, за відсутності ознак катування, що спричинили тяжкі наслідки охоронюваним законом правам, інтересам окремих громадян, державним та громадським інтересам, інтересам юридичних осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (в редакції Закону від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 365 Кримінального кодексу України (ст. 365 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008, № 1508-VI від 11.06.2009, № 2808-VI від 21.12.2010; в редакції Закону № 3207-VI від 07.04.2011).

Крім того, 18.02.2014 за вищеописаних обставин з метою припинення свавілля державних, правоохоронних та судових органів учасниками протестних акцій у центральній частині м. Києва була організована мирна хода громадян під назвою «Мирний наступ» до Верховної Ради України з вимогою ухвалення необхідних рішень для виходу з кризи і врегулювання ситуації у країні, у тому числі шляхом обмеження повноважень Президента України, проведення якої планувалось на вулицях Інститутській, Шовковичній, Садовій у м. Києві для підтримки голосування у Верховній Раді України за повернення до Конституції 2004 року, яка б збалансувала парламентські і президентські повноваження.

Будучи обізнаним про такий мирний захід протестувальників та місця його проведення, Президент України Янукович В.Ф. вирішив здійснити силовий розгін цієї акції правоохоронними органами. При цьому він, не бажаючи робити жодних поступок мітингувальникам у їх бажанні мирного вирішення ситуації, що склалася у країні, у тому числі шляхом обмеження в законний спосіб своїх повноважень, притягнення до відповідальності правоохоронців та інших представників державної влади, винних у систематичному грубому порушенні прав та інтересів громадян, а навпаки, бажаючи залякати протестувальників та населення країни, яке їх підтримує, спільно з членами очолюваної ним злочинної організації та в її інтересах вирішив організувати розгін цієї акції в максимально жорстокий спосіб, використовуючи без наявних законних підстав, а тільки

створюючи видимість правомірної діяльності, надані правоохоронним органам повноваження на застосування сили та спеціальних засобів, зокрема зброї, а також залучивши до такої протидії протестним акціям озброєних представників злочинних угруповань та найнятих цивільних осіб, так званих «тітушок».

Діючи у складі та в інтересах злочинної організації, у порушення вимог статей 3, 34, 68 Конституції України Янукович В.Ф. надав вказівку Міністру внутрішніх справ України Захарченку В.Ю. і Голові Служби безпеки України Якименку О.Г. (яких оголошено у розшук та матеріали кримінального провадження відносно яких виділені в окреме провадження) та іншим невстановленим слідством особам організувати очолюваними ними правоохоронними органами у взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами і цивільними особами – «тітушками», реалізацію вищевказаного злочинного плану щодо жорсткого силового придушення протестних акцій, результатом чого має стати повне очищення від мітингувальників Майдану Незалежності та будівель центральної частини м. Києва, які використовувались мітингувальниками для розміщення Штабу національного супротиву, медичної частини, Прес-центру, їдальні та інших структурних формувань Євромайдану.

При цьому, використовуючи те, що, на виконання їх злочинних вказівок правоохоронці та цивільні особи, так звані «тітушки», будуть вчиняти щодо протестувальників такі протиправні дії, які загрожуватимуть життю та здоров'ю останніх і вони, захищаючись, змушені будуть застосовувати до правоохоронців насильство у відповідь, Міністр внутрішніх справ України Захарченко В.Ю., Голова Служби безпеки України Якименко О.Г. та інші невстановлені особи, для реалізації їх з Януковичем В.Ф. злочинного плану щодо повного припинення протестів у м. Києві, не рахуючись із можливими жертвами, іншими тяжкими наслідками та провокуючи порушення громадської безпеки, з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про припинення масових акцій протесту та розпуск учасників, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві та в інших населених пунктах України, вирішили використати повноваження правоохоронних органів на застосування сили і зброї, які надає законодавство для протидії тероризму, не маючи для цього жодних законних підстав.

Водночас очільники МВС України та СБ України, відповідно Захарченко В.Ю. та Якименко О.Г., чітко усвідомлюючи, що спровоковані правоохоронцями зіткнення з протестувальниками вже призвели до людських жертв і приведуть до подібних наслідків у подальшому, бажаючи їх настання, продовжили реалізацію свого злочинного умислу, спрямованого на організацію підлеглих їм правоохоронних органів, а також «тітушок» для досягнення відповідної злочинної мети, таким чином, штучно створюючи формальні підстави та видимість організації і проведення антитерористичної операції, при цьому свідомо і грубо порушуючи вимоги статей 5, 7, 10, 11, 12 Закону України «Про боротьбу із тероризмом».

У свою чергу Міністр внутрішніх справ України Захарченко В.Ю. 18.02.2014, перевищуючи свої службові повноваження, діючи за вказівкою та в інтересах Януковича В.Ф., умисно вчиняючи дії, які явно виходять за межі наданих йому прав чи повноважень, порушуючи вимоги Закону України «Про міліцію» та інші нормативні акти, доручив заступнику Міністра Ратушню В.І. та командувачу внутрішніми військами МВС України Шуляку С.М. з метою провокації порушень громадської безпеки, залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про розпуск учасників акцій протесту, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві, а також в інших населених пунктах України, організувати силами ввірених їм підрозділів силовий розгін мітингувальників на Майдані Незалежності України в м. Києві із застосуванням надмірного фізичного насильства, спецзасобів, спеціальної техніки та вогнепальної зброї.

На виконання протиправної вказівки Захарченка В.Ю., заступник Міністра внутрішніх справ України Ратушняк В.І., діючи в інтересах злочинної організації, 18.02.2014 у невстановленому місці дав наказ керівництву ГУМВС України в м. Києві, зокрема тимчасовому виконувачу обов'язків начальника ГУМВС України в м. Києві Мазану В.Б., заступнику начальника Головного управління – начальника міліції громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Федчуку П.М., командирі ПМОП «Беркут», підпорядкованого ГУМВС України в м. Києві, Кусюку С.М. (яких оголошено у розшук та матеріали кримінального провадження відносно яких виділені в окреме провадження), командирам приданих сил з числа підрозділів міліції громадської безпеки, відкомандированих з інших регіонів України, у тому числі командира БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукаша В.С. та іншим правоохоронцям організувати озброєння частини особового складу рушницями і патронами із зарядом свинцевої картечі, забороненими для використання, а також іншими спецзасобами з метою їх застосування для силового розгону учасників акції протесту на Майдані Незалежності у м. Києві та довести до відома озброєних бійців, що вони мають бути готовими до виконання наказу керівництва держави та правоохоронних органів щодо невідбиркового застосування вогнепальної зброї до невизначеного кола протестувальників, з метою залякування як протестувальників так і загалом населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про розпуск учасників акцій протесту, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві, а також в інших населених пунктах України, тобто до вчинення терористичного акту, що супроводжувався вбивствами громадян.

Усвідомлюючи, що 18 лютого 2014 року, у цей час на Майдані Незалежності триває мітинг – мирна акція протесту громадян, які в такий спосіб публічно висловлювали своє ставлення до відмови Президента України Януковича В.Ф. та Уряду України підписати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, Мазан В.Б., тимчасово виконуючи обов'язки начальника

Головного управління МВС України в м. Києві, будучи представником влади, до повноважень якого входить загальне керівництво ГУМВС України в місті Києві, бажаючи догодити своєму керівництву, тобто Міністру внутрішніх справ України Захарченку В.Ю., погодився організувати підлеглими працівниками ГУМВС України в місті Києві, зокрема заступником начальника Головного управління – начальником міліції громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Федчуком П.М. та командиром ПМОП «Беркут» підпорядкованого ГУМВС України в м. Києві Кусюком С.М., вчинення злочинних дій, пов'язаних із силовим розгоном учасників акції протесту із залученням підлеглих працівників ГУМВС України в місті Києві та приданих сил з числа підрозділів міліції громадської безпеки відряджених з інших регіонів України, у тому числі БМОП «Беркут» при ГУМВС України в Харківській області під керівництвом полковника міліції Лукаша В.С., БМОП «Беркут» при ГУМВС України у Львівській області під керівництвом полковника міліції Пацеляка Р.Я. і внутрішніх військ МВС України.

З цією метою, у період 17-18 лютого 2014 року, (більш точний час слідством не встановлено), перебуваючи у своєму службовому кабінеті у приміщенні ГУМВС України в Київській області за адресою: м. Київ, вулиця Володимирська, 15, т.в.о. начальника ГУМВС України в м. Києві Мазан В.Б., виконуючи свою роль у вчиненні злочину, будучи представником влади, до повноважень якого входить загальне керівництво ГУМВС України в м. Києві, діючи умисно, явно виходячи за межі наданих йому влади та службових повноважень, не маючи законних підстав для залучення працівників міліції і військовослужбовців внутрішніх військ МВС України до припинення акцій протесту на Майдані Незалежності у м. Києві та звільнення площі і прилеглих до неї територій у межах «урядового кварталу» від учасників мирного протесту, доручив заступнику начальника Головного управління – начальнику міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчуку П.М. організувати силове звільнення Майдану Незалежності та прилеглої території в межах «урядового кварталу» від громадян, які там перебували, із залученням для цього співробітників ПМОП «Беркут» підпорядкованого ГУМВС України в м. Києві та підрозділів МОП «Беркут» з інших регіонів України, а також військовослужбовців окремих військових частин внутрішніх військ МВС України як приданих сил (далі – ВВ МВС України) для охорони громадського порядку.

У свою чергу заступник начальника Головного управління – начальник міліції громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Федчук П.М., будучи представником влади, до повноважень якого входить координація та контроль спецпідрозділів громадської безпеки міліції, зокрема спецпідрозділів «Беркут», діючи умисно, явно виходячи за межі наданих йому влади та службових повноважень, приступив до реалізації злочинного плану безпосереднього силового розгону учасників мітингу з Майдану Незалежності та прилеглих територій у межах «урядового кварталу», який полягав у тому, що військовослужбовці ВВ МВС України повинні оточити територію Майдану

Незалежності, тобто вишикуватися вздовж вулиць Інститутської, Грушевського та Хрещатик для недопущення прибуття на площу мешканців міста Києва та інших громадян на підтримку мітингувальників, а екіпіровані засобами захисту та спецзасобами «ПР-73», «Тонфа», деякі помповими рушницями «Форт-500», «Форт-500А», «Форт-500М1», «ІЖ-81», гранатами сльозоточивої, дратівливої дії «Терен-6», світлозвуковими гранатами «Терен-7» і «Терен-7м», світло-шумовими гранатами «Факел-С», «Заря-2», «Пламя-М», ручними гранатами подразнюючої та світло-шумової дії «Дрофа», ручними аерозольними гранатами «Дрейф-2», ручними дратівливими гранатами РГР, ручними дратівливими гранатами підвищеної потужності та безпеки, ручними димовими гранатами співробітники спецпідрозділів «Беркут» МВС України – здійснити наступ на учасників акцій протесту з метою силової зачистки території Майдану Незалежності та прилеглих до нього вулиць Інститутської, Грушевського, Кріпосного провулку та ін. («урядовий квартал»).

При цьому передбачалось силове звільнення Майдану Незалежності та прилеглих вулиць від громадян, які реалізовували своє конституційне право на проведення зібрання та за будь-яких обставин, у разі здійснення їх спротиву допускалося застосування співробітниками спецпідрозділів МОП «Беркут» МВС України надмірного фізичного насильства і спеціальних засобів у вигляді помпових рушниць, споряджених патронами із зарядами свинцевої картечі, що заборонені для використання та гранат стосовно них, у тому числі з метою їх залякування чи заподіяння тілесних ушкоджень.

Задля цього, заступник начальника Головного управління – начальник міліції громадської безпеки ГУМВС України в місті Києві Федчук П.М., діючи умисно, реалізуючи спільний злочинний план Захарченка В.Ю. та Януковича В.Ф., розуміючи необхідність силового звільнення Майдану Незалежності та прилеглих вулиць від учасників акцій протесту, напередодні, з 16.02.2014 по 17.02.2014, у не встановленому досудовим розслідуванням місці віддав вказівку командирі ПМОП «Беркут», підпорядкованого ГУМВС України в місті Києві Кусюку С.М. завезти до центральної частини міста Києва набої 12 калібру, споряджені свинцевою картечню, які не перебували на балансі МВС України та були закуплені за не встановлених досудовим розслідуванням обставин, з метою подальшої роздачі вказаних набоїв окремим працівникам спецпідрозділів МОП «Беркут» МВС України для їх використання шляхом спорядження цих набоїв до помпових рушниць «Форт 500А» та «Форт 500М1» для заподіяння мітингувальникам різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

На виконання вказаного явно злочинного наказу Федчука П.М., командир БМОП «Беркут» Кусюк С.М. за невстановлених досудовим розслідуванням обставин організував 17.02.2014 у денний час доби доставку невстановленими автотранспортними засобами разом із патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К» набоїв 12 калібру, патронів 12 калібру споряджених свинцевою картечню, до вулиці Михайла Грушевського у місті Києві для

подальшого спорядження спеціальних засобів – помпових рушниць «Форт-500А» та «Форт 500М1» цими набоями з метою їх використання для розгону та залякування учасників мітингів, зборів та демонстрацій.

Після цього, того ж дня, тобто 17.02.2014, у денний час доби на вулиці М. Грушевського у місті Києві невиннованими досудовим розслідуванням особами на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М. та Кусюка С.М. проведено видачу патронів 12 калібру, споряджених свинцевою картеччю, окремим співробітникам МОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області, у тому числі психологу групи кадрового забезпечення цього підрозділу **Бондаренку С.В.** та МОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області, а також іншим невиннованим працівникам правоохоронних підрозділів, які стали зберігати при собі, усвідомлюючи, що зможуть використати ці набой шляхом зарядження помпових рушниць «Форт 500А» та «Форт 500М1» з можливістю подальшого здійснення пострілів у мітингувальників і заподіяння, як наслідок, різного ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, у тому числі тяжких, заподіяння смерті двом та більше особам способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

Крім того, Федчуком П.М. було визначено представників від УГБ ГУМВС України в м. Києві, які користуючись повноваженнями старших нарядів міліції згідно п. 301 Статуту патрульно-постової служби міліції України, затвердженого наказом МВС України від 28.07.1994 № 404, повинні були здійснювати координацію дій працівників зведеного загону підрозділів МОП "Беркут" та військовослужбовців ВВ МВС України під час реалізації вищевказаного злочинного плану та доводити до їх відома вказівки керівництва операції, яке здійснював особисто Федчук П.М. Зокрема, Федчуком П.М. в усній формі старшим за БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській та Харківській областях було закріплено заступника начальника відділу забезпечення масових заходів управління громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Спаських Ю.В., а загальне керівництво нарядами Федчук П.М. залишив за собою.

Так, 18.02.2014 року біля 10 години Федчук П.М., діючи відповідно до розробленого плану, знаходячись на вул. Михайла Грушевського в м. Києві, де безпосередньо керував діями працівників правоохоронних органів, умисно, віддав явно злочинний наказ заступнику начальника відділу забезпечення масових заходів управління громадської безпеки ГУМВС України в м. Києві Спаських Ю.В. на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, які перебували на вулицях Інститутській, Шовковичній та Кріпосному провулку в місті Києві силами спецпідрозділів БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області на чолі з командиром Лукашем В.С. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області на чолі з командиром Пацеляком Р.Я., шляхом жорстокого їх побиття із застосуванням гумових кийків, спеціальних засобів посиленої дії інших засобів, пристосованих для нанесення тілесних ушкоджень та заподіяння смерті.

Спаських Ю.В. на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М. на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій,

безпосередньо передав відповідний наказ на здійснення силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, які перебували на вулицях Інститутській, Шовковичній та Кріпосному провулку в місті Києві, командирам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях відповідно Лукашу В.С. і Пацелюку Р.Я., вступивши з ними у злочинну змову на вчинення кримінальних правопорушень. В свою чергу командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в м. Києві Лукаш В.С. довів цей наказ командирі оперативної роти № 2 полку Шаповалову В.В., як безпосередньому керівнику одного із підрозділів та старшому офіцеру, накази якого є обов'язковими для виконання особовим складом полку.

Командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області полковник міліції Лукаш В.С. та командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Львівській області Пацеляк Р.Я., діючи умисно, із мотивів власного кар'єризму та явної неповаги до учасників акцій протесту та їх прав, хибно розуміючи інтереси служби, явно виходячи за межі наданої їм влади та службових повноважень, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій і бажаючи настання негативних наслідків, виконуючи явно злочинний наказ Федчука П.М., погодилися організувати незаконне силове звільнення працівниками підпорядкованого йому підрозділу вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві від учасників акції протесту, які там перебували у вказаний час, про що надали накази відповідно підпорядкованим працівникам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях на силове відтиснення громадян з вказаних вулиць, із застосуванням при цьому фізичної сили та спеціальних засобів, в тому числі гумових палиць, помпових рушниць «Форт-500А», «Форт-500М1» з патронами із свинцевою картечкою, що були заборонені для використання та гранат сльозоточивої, дратівливої дії «Терен-6» та ін.

При цьому, командир БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області полковник міліції Лукаш В.С., віддав наказ командирі оперативної роти № 2 Шаповалову В.В., як керівнику підрозділу та старшому офіцеру, здійснювати безпосередній контроль за діями підлеглих про беззаперечне виконання злочинного наказу керівництва ГУМВС України в м. Києві щодо незаконного силового звільнення зазначених вулиць від учасників акцій протесту, із застосуванням фізичної сили та спеціальних заходів, на що останній дав свою згоду, вступивши таким чином з Лукашем В.С., Пацеляком Р.Я. та Спаських Ю.В., які безпосередньо перебували на місці події та виконували злочинні накази Федчука П.М., в злочинну змову на вчинення терористичного акту, незаконного перешкоджання проведенню зборів, мітингів та демонстрацій, та злочинів, спрямованих проти життя та здоров'я особи.

Після чого, вказані підрозділи на чолі з Шаповаловим В.В., Лукашем В.С., Пацеляком Р.Я. та Спаських Ю.В., як координатором дій приданих сил, що діяли єдиною групою, вирушили до вулиці Інститутської через вулицю Шовковичну.

У подальшому, у період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 15 години 00 хвилин 18.02.2014 Федчук П.М., перебуваючи поруч з будівлею

Верховної Ради України по вулиці Шовковичній, координуючи на місці дії командирів БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукаша В.С. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляка Р.Я., а також інших невстановлених в ході досудового слідства працівників правоохоронних органів, віддав команду розпочати рух колони працівників міліції по проїжджій частині вулиці Інститутської у напрямку до Кловського узвозу в місті Києві з метою блокування проходу вулицями Інститутською, Садовою та Шовковичною, а також Кріпосним провулком та Маріїнським парком в місті Києві під час руху учасників мітингів, зборів та демонстрацій до будівлі Верховної Ради України.

Після вказаного, Спаських Ю.В., виконуючи незаконний наказ Федчука П.М. щодо силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, діючи всупереч вимогам ст. 15 Закону України «Про міліцію», вивівши підрозділи БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській та Харківській областях на вулицю Інститутську, передав цей наказ командирам вказаних підрозділів щодо силового відтиснення учасників мітингів, зборів та демонстрацій з вулиці Інститутської та вулиці Шовковичної з метою забезпечення подальшого руху підрозділів МВС України у сторону Кловського узвозу.

На виконання незаконного наказу Федчука П.М., який був доведений ним Спаських Ю.В., командири підрозділів БМОП «Беркут» у Харківській та Львівській областях Шаповалов В.В., Лукаш В.С. та Пацеляк Р.Я., з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про припинення масових акцій протесту та розпуск учасників, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві та в інших населених пунктах України, надали відповідний незаконний наказ працівникам вищевказаних підрозділів, після чого останні, із застосуванням грубої фізичної сили по відношенню до учасників мітингів, зборів та демонстрацій за допомогою спеціальних засобів, а саме: гумових палиць «ПР-73», світло-шумових гранат «Факел-С», «Заря-2», «Пламя-М», ручних гранат подразнюючої та світло-шумової дії «Дрофа», ручних аерозольних гранат «Дрейф-2», ручних дратівливих гранат РГР, ручних дратівливих гранат підвищеної потужності та безпеки, ручних димових гранат виробництва Російської Федерації почали відтиснення учасників мітингів, зборів та демонстрацій з перехрестя вулиць Шовковичної та вулиці Інститутської, невибірково спричиняючи при цьому учасникам акцій протесту тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості в результаті ударів гумовими палицями по різним частинам тіла та вибухів зазначених гранат.

У період часу з 12 годин 00 хвилин до 14 годин 30 хв., більш точного часу слідством не встановлено, під час руху колони працівників БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях по вулиці Інститутській, поступово відбувалось загострення протистояння учасників мітингів, зборів та демонстрацій з працівниками правоохоронних органів у зв'язку зі здійсненням незаконних дій з боку підрозділів МОП «Беркут» МВС України, які останні

вчиняли за незаконним наказом командира полку та командира оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукаша В.С. та Шаповалова В.В. і командира БМОП «Беркут» ГУМВС України в Львівській області Пацеляка Р.Я., що були їм доведені Спаських Ю.В. на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М.

У зв'язку з загостренням протистояння між учасниками акцій протесту та працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях Спаських Ю.В., на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., передав цей наказ командирам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукашу В.С., а той в свою чергу командира 2-ї оперативної роти Шаповалову В.В., та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляку Р.Я., з якими перебував у злочинній змові, про застосування наявних у них спеціальних засобів - помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К», у тому числі деякі набоями 12 калібру свинцевої картечі щодо невизначеного кола осіб з числа учасників акцій протесту, тобто застосуванні зброї та вчинення інших дій, які створювали небезпеку для життя та здоров'я людини та настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення та з метою впливу на прийняття рішень та вчинення дій об'єднаннями громадян та юридичними особами.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., командири підрозділів БМОП «Беркут» у Харківській та Львівській областях Лукаш В.С., Шаповалов В.В. та Пацеляк Р.Я., надали відповідний злочинний наказ підлеглим працівникам вищевказаних підрозділів про застосування наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К», у тому числі і патронами 12 калібру свинцевої картечі, у напрямку масового скупчення людей на вулиці Інститутській з метою подальшого просування підрозділів по вулиці Інститутській у сторону Кловського узвозу та Кріпосного провулку, а також з метою придушення будь-якого спротиву з боку учасників мітингів, зборів та демонстрацій.

При цьому Шаповалов В.В., Лукаш В.С., Пацеляк Р.Я. та Спаських Ю.В., будучи обізнаними про наявність в окремих працівників МОП «Беркут» ГУМВС України набойів, споряджених свинцевою картеччю, чітко усвідомлювали, що їх використання прямо заборонено законом, та те, що застосування помпових рушниць, споряджених патронами із зарядом свинцевої картечі, призведе до умисних вбивств та спричинення вогнепальних поранень людей.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., доведеного до їх відома через Спаських Ю.В., Лукашем В.С., Шаповаловим В.В. та Пацеляком Р.Я., психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.**, міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 1 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Белов О.Ю. та міліціонер відділення № 1 взводу № 2

оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Гончаренко В.А. (кримінальні провадження відносно Белова О.Ю. та Гончаренка В.А. виділені в окремі провадження), а також інші невстановлені працівники зазначених підрозділів, 18.02.2014, в період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 14 години 30 хвилин (більш точний час слідством не встановлено), перебуваючи на тротуарній частині вулиці Інститутської неподалік фасадної частини будинку № 24/7 по вказаній вулиці, на відстані близько 20-40 метрів від натовпу мітингувальників, які перебували на проїжджій частині перехрестя вулиці Інститутської та Кріпосного провулку, будучи озброєними помповими рушницями «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», спорядженими патронами зі свинцевою картечкою 12 калібру та патронами «Терен 12К» та «Терен 12П», **почали здійснювати прицільні постріли з помпових рушниць, споряджених патронами із зарядом несмертельної дії та свинцевої картечі, у напрямку скупчення людей на вул. Інститутській та Кріпосному провулку, у яких не було вогнепальної зброї та які не становили для них будь-якої загрози.**

Таким чином, 18.02.2014 **Бондаренком С.В.** та іншими вказаними вище особами було вчинено терористичний акт, тобто застосування зброї, що створювало небезпеку для життя та здоров'я людини та настання тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, який здійснено безпосередньо на місці перебування учасників мітингів, зборів та демонстрацій, під час незаконного силового відтиснення працівниками підрозділів БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях, які перебували на вулиці Інститутській, вулиці Садовій, вулиці Шовковичній та Кріпосному провулку в м. Києві, у результаті чого внаслідок протиправного та прихованого застосування боєприпасів (набоїв) для помпових рушниць заподіяно **смерті 3 особам та інших тяжких наслідків у вигляді заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості 36 особам, а саме:**

Умисних вбивств:

1. **Шаповала Сергія Борисовича, 05.06.1969 р.н.,** внаслідок вогнепальних ушкоджень грудей, живота, лівого передпліччя, наскрізних ушкоджень печінки та правої легені, зниженим кровонаповненням внутрішніх органів, крововиливами під ендокардом лівого шлуночка серця, скупченням крові у правій плевральній порожнині та у порожнині очеревині, висновок експерта від 04.04.2014 № 10/566, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном (картечкою) діаметром 8,6 мм, який використовується у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500»,

2. **Сердюка Ігоря Миколайовича, 03.11.1969 р.н.,** внаслідок вогнепального поранення в область носа, висновок експерта від 25.03.2014 № 561, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці

Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном (картечню), який може використовуватися у гладкоствольній зброї, у тому числі помповій рушниці «Форт-500»

3. **Кіщука Володимира Юрійовича**, 22.02.1956 р.н., внаслідок одиночного вогнепального сліпого поранення голови з ушкодженням м'яких тканин кісток склепіння черепа, оболонок та речовини головного мозку, висновок експерта від 30.04.2014 № 26/568, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном (картечню), який може використовуватися у гладкоствольній зброї, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

Заподіяння тілесних ушкоджень у вигляді вогнепальних поранень:

1. **Барову Юрію Олексійовичу**, 30.04.1976 р.н., – сліпе вогнепальне поранення м'яких тканин голови: черепно-мозкова тразма, струс головного мозку, синець повік правого ока, рана правої надбрівної ділянки; вогнепальне наскрізне поранення 1-го пальця лівої кисті: дві рани тильної поверхні основної фаланги та долонно-променевої поверхні нігтьової фаланги; сліпе вогнепальне поранення пахвинної ділянки: рана в ділянці пахвини зліва, висновок експерта від 30.12.2014 № 3284, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Липської у м. Києві, внаслідок вибуху гранати та внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» з відстані 27 метрів патронами (картеч) діаметром 8,5 мм., що можуть використовуватися у гладкоствольній зброї 10, 12, 16, 20, 28, 32 калібру.

2. **Бричу Богдану Васильовичу**, 25.12.1975 р.н., – відкрита черепно-мозкова травма з пораненням м'яких тканин у лобній ділянці справа, вдавненим переломом підлягаючої лобної кістки, крововиливом над твердою мозковою оболонкою і забоєм речовини головного мозку в ділянці розташування перелому, висновок експерта від 27.05.2014 № 51, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном (картеч), що імовірно використовувався у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

3. **Гладкому Володимиру Михайловичу**, 10.03.1956 р.н., – сліпе вогнепальне поранення голови та шиї: вхідна вогнепальна рана у ділянці потилиці (на рівні потиличного бугра майже у центрі), від якої спрямований рановий канал, що проходить у напрямку зверху вниз, ззовні в середину, ззаду наперед, з пошаровим ушкодженням шкіри, апоневроз, луски потиличної кістки (уламковий перелом у місці вхідної рани), далі проходить у товщу м'язів задньої поверхні шиї, де сліпо закінчується міх дужкою 1 шийного хребця металевою кулею, висновок експерта від 01.09.2014 № 1426/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв.

(більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці Інститутській та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу патроном (картечю), який виготовлений на основі свинцю, що може використовуватися для спорядження набоїв для гладкоствольної зброї 10, 12, 16, 20, 28 та 32 калібрів, у тому числі помпової рушниці «Форт-500».

4. **Железняку Сергій Сергійовичу**, 21.08.1981 р.н., – сліпе кульове поранення м'яких тканин лівого стегна по зовнішній поверхні в середній третині, висновок експерта від 25.04.2014 № 457/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 14 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані не менше 25 метрів патроном (картеч), що імовірно використовувався у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

5. **Капелюшному Володимиру Даниловичу**, 21.03.1950 р.н., – вогнепальне кульове поранення м'яких тканин лівої щічної ділянки, висновок експерта від 18.06.2014 № 673/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 00 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) навпроти будинку № 27/6 по вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї.

6. **Малецю Михайлу Олеговичу**, 07.11.1985 р.н., – проникаюче вогнепальне поранення черевної порожнини з наскрізним ушкодженням шлунку, капсули підшлункової залози з наявністю стороннього тіла (кулі 9 мм в 1 поперекового хребця зліва), яке ускладнилось гемоперитонеумом та вогнепальних поранень м'яких тканин лівого стегна з наявністю стороннього тіла металевої щільності діаметром 1 мм, правого стегна, правої сідниці, які відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я, висновок експерта від 05.08.2014 № 1065, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 14 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» з відстані близько 30 метрів патроном (картеч) діаметром 8,8 мм, що імовірно використовувався у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

7. **Маркову Миколі Анатолійовичу**, 01.08.1960 р.н., – вогнепальне поранення у лобній ділянці зліва з наявністю свинцевої кулі в м'яких тканинах, висновок експерта від 05.02.2016 № 3266, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 30 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) на перехресті вул. Інститутської та Кріпосного провулку, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї патроном, спорядженим свинцевою кулею.

8. **Науменку Сергію Івановичу**, 20.09.1961 р.н. – контузія III ступеня, травматична ерозія рогівки, гіфема, гемофтальма, вивих кришталика в скловидне тіло правого ока, які в подальшому призвели до грубих незворотних органічних змін правого ока з різким зниженням гостроти зору, висновок експерта від

22.04.2015 № 1666, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані близько 36 метрів патроном (картеч), що імовірно використовувався у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

9. **Слиньку Валерію Івановичу**, 10.07.1967 р.н., – відкритий осколковий перелом дистальної фаланги 1-го пальця правої кисті з подальшим частковим видаленням нігтьової фаланги та ушкодженням сухожилків, висновок експерта від 04.09.2015 № 1182, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на Кріпосному провулку у м. Києві, внаслідок пострілу патроном (картеччю), який може використовуватися для спорядження набоїв для гладкоствольної зброї.

10. **Чабану Ігорю Дмитровичу**, 18.04.1970 р.н., – відкрита черепно-мозкова травма, забій головного мозку важкого ступеня, переломи кісток основи та склепіння черепа, лицевого скелета, сліпі зогнепальні поранення правої сідниці, правого стегна, важка контузія правого очного яблука з ушкодженням тканин ока, висновок експерта від 05.12.2014 № 229, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів патронами з металевого сплаву, що імовірно використовувалися у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

11. **Приємському Ігорю Анатолійовичу**, 08.06.1965 р. н. – контузія важкого ступеня лівого ока: дві забійні рани в лівій надбрівній ділянці з переходом у проекції «голівки» лівої брови та в лівій надбрівній ділянці з переходом у проекцію «хвостової» частини лівої брови, гемофтальм, крововилив під сітківкою в ділянці макули, вищезазначена патологія призвела до розвитку посттравматичної макулопатії з пігментною фіброплазією та обумовила зниження гостроти зору лівого ока до 0,05 ексцентрично, не коригується, висновок експерта від 05.06.2015 № 668, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 27/6 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

12. **Фтомовичу Василю Андрійовичу**, 29.08.1994 р.н. – відкрита проникаюча травма правого ока: забійно-рвані рани в ділянці брови, верхньої повіки, яка призвела до повної втрати зору на праве око та проведення оперативного втручання – евісцероенуклеації (вилучення) його, висновок експерта від 25.12.2014 № 3237, що заподіяні під час знаходження 18 лютого

2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), неподалік перехрестя вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

13. Цицюрському Артуру Анатолійовичу, 05.08.1968 р.н. – тупа травма правого ока, контузія важкого ступеня, гіфема, підвивих кришталика, гемофтальм, забійна рана верхньої повіки, висновок експерта від 11.11.2014 № 1269/1581/1697, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиць Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» з відстані 25-40 метрів патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

14. Думанському Валерію Володимировичу, 21.03.1958 р.н., – закрита травма правого плеча: гвинтоподібний перелом діяфізу правої плечової кістки зі зміщенням уламків, висновок експерта від 16.08.2014 № 1906, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та вулиці Садової у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12К» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

15. Каратнику Івану Михайловичу, 11.06.1981 р.н., – травма лівого ока з раною та синцем верхньої повіки, відривом райдужки, підвивихом кришталика, що ускладнилась крововиливами в передню камеру та скловидне тіло і зниженням зору від 1,0 до 0,1 н/к, висновок експерта від 07.08.2015 № 550/128-Д, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 14 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на вулиці Інститутській, неподалік з перехрестям Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» з відстані не менше 25-30 метрів патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

16. Кисельову Юрію Феодосійовичу, 14.11.1962 р.н., – закрита черепно-мозкова травма: забій головного мозку середнього ступеня важкості; забита рана лобної ділянки голови, синці в ділянці лівого ока, верхніх кінцівок, на задній поверхні грудної клітки, забиті рани в ділянці лівої гомілки, висновок експерта

від 23.06.2015 № 164-к, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 14 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 22/7, на вулиці Інститутській, неподалік перехрестя з вулицею Шовковичною у м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патронами травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

17. **Мандрику Андрію Володимировичу**, 10.09.1966 р.н., – ковзні вогнепальні поранення м'яких тканин лівої половини обличчя, шиї, грудної клітки та правого плеча, висновок експерта від 07.04.2014 № 505, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку м. Києві, внаслідок пострілів з відстані 10-15 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12К» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

18. **Нікітюку Олександрю Леонідовичу**, 31.03.1964 р. н., – травма правого ока: забійні та різані рани верхньої та нижньої повік, забійна рана кон'юнктиви склери, множинні непроникаючі поранення рогівки – сторонні тіла (скло) в глибоких шарах рогівки, проникаюче поранення рогівки – стороннє тіло (скло) в передній камері, гіфема, що обумовила зниження зору правого ока до 0,02 – не коригується, до травми гострота зору правого ока складала 0,1 (з корекцією 1,0), що відповідає стійкій втраті працездатності до 20%, висновок експерта від 09.04.2015 № 665, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної, внаслідок пострілу з відстані не менше 15-20 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12К» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

19. **Бузі Дмитру Васильовичу**, 16.06.1960 р.н., – рубці в лівій виличній ділянці, в лівій лобно-тім'яній ділянці, на передній зовнішній поверхні правої гомілки на межі верхньої та середньої третин, висновок експерта від 16.09.2015 № 1972, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 14 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок не менше двох пострілів з відстані не менше 20-25 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» чи «Терен-12К» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян,

яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

20. **Гучанову Миколі Миколайовичу**, 26.01.1976 р.н. – синець невизначеної форми у лівій навколоочній ділянці, сліпе вогнепальне поранення живота: вхідна вогнепальна рана у правій підреберній ділянці, висновок експерта від 23.03.2015 № 2281/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шевковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

21. **Даниленку Віталію Ігоровичу**, 27.11.1983 р.н. – закрита черепно – мозкова травма: рана у тім'яно-потиличній ділянці справа з крововиливом у підлеглі м'які тканини, епідуральні нашарування крові в проекції вказаної рани, струс головного мозку, висновок експерта від 20.08.2014 № 1365/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 11 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 11-25 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

22. **Дорожу Анатолію Анатолійовичу**, 25.07.1965 р.н., – рани лівої виличної ділянки та 3, 4 пальців лівої кисті, висновок експерта від 30.04.2015 № 358/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані близько 20 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» та внаслідок нанесення ударів спеціальними засобами – гумовими палицями у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

23. **Ільницькому Нестору Михайловичу**, 02.01.1994 р.н., – гематоми обох повік очей, субкон'юнктивальні крововиливи обох очей, рани правої надбрівної ділянки, нижньої губи, лівої підочної ділянки, закритий перлом нижньої стінки правої орбіти та кісток носа, висновок експерта від 24.03.2014 № 75, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 11 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 2 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» та

нанесення ударів спеціальними засобами – гумовими палицями, іншими предметами у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

24. Котенку Михайлу Юрійовичу, 17.12.1992 р.н., – рана в ділянці кута рота зліва, травматичний злам коронкової частини четвертого зуба зліва на верхній щелепі, висновок експерта від 16.04.2014 № 12С, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на Кріпосному провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 40 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

25. Кривоносу Валерію Григоровичу, 02.06.1962 р.н., – струс головного мозку, опік верхніх дихальних шляхів, висновок експерта від 14.09.2015 № 209-к, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 20-25 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

26. Кучменку Василю Степановичу, 02.03.1957 р.н., – забійні рани голови: в тім'яній ділянці зліва, в тім'яно-потиличній ділянці по центру, в лобній ділянці справа в надбрівній ділянці справа в проекції «хвоста» брови з переходом на волосисту частину скроневої ділянки, вогнепальне поранення сідниці, висновок експерта від 26.05.2014 № 1177, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 1 метра із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

27. Кучменку Сергію Васильовичу, 20.08.1982 р.н. – відкрита травма обличчя: рана (визначена лікарями як рвана) в проекції нижньої щелепи зліва, навколоочний синець, перелом носової кістки зліва (без зміщення уламків) з крововиливами в оточуючі м'які тканини, висновок експерта від 18.11.2014 № 1980/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з

відстані 1 метра із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

28. Мацелюху Володимиру Ярославовичу, 12.05.1979 р.н. – синець та садно на нижній повіці лівого ока, крововиливи в білкову та в слизову оболонки лівого ока, висновок експерта від 03.03.2014 № 55/2014, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані близько 10 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

29. Морозу Олександрю Борисовичу, 04.06.1983 р.н., – рвана рана (1х,07 см) по латеральній поверхні правої ступні, навколо очні синці, осадження правої кисті, висновок експерта від 26.08.2014 № 1140/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

30. П'єнтаку Іллі Петровичу, 21.07.1966 р.н. – забійно-рвана рана у верхньо-зовнішньому квадраті лівої сідниці, забійно-осаджена рана у правій тім'яно-скроневій ділянці голови, висновок експерта від 08.01.2015 №2010/е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

31. Підпузьку Миколі Федоровичу, 14.05.1947 р.н., – поранення внутрішньої поверхні лівого стегна у верхній третині, осколкові поранення на передньо-внутрішній поверхні лівої гомілки у середній третині, на передній поверхні правої гомілки у всіх третинах, висновок експерта від 20.03.2015 № 733, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу

із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» та вибуху гранати застосованої у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

32. Приступі Олександру Володимировичу, 04.03.1969 р.н., – синці, садна тулуба, обличчя, лівої ноги, забійні рани обличчя, голови, відривний злам дистального кінця нігтевої фаланги 1-го пальця лівої кисті, висновок експерта від 27.02.2014 № 36, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 13 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П», а також нанесення спеціальним засобом – гумовою палицею ударів у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

33. Ступаку Євгенію Павловичу, 09.06.1945 р.н., – крововилив м'яких тканин в проекції нижнього кута лівої лопатки, задньо-внутрішньої поверхні лівого плеча, правої половини задньої поверхні грудної клітки, правої сідниці, задньої поверхні правого стегна, висновок експерта від 13.03.2014 № 221, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 11 год. 00 хв. до 13 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П», а також нанесення спеціальним засобом – гумовою палицею ударів у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

34. Федорову Андрію Васильовичу, 17.08.1966 р.н., – підшкірний крововилив лобної ділянки зліва, підшкірний крововилив задньої поверхні грудної клітки справа по навколо хребтовій лінії у проекції 5 ребра, висновок експерта від 23.05.2014 № 549/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехрестях вулиці Інститутської та Липської, вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

35. Харлану Ігорю Володимировичу, 23.12.1967 р.н., – рубці на шиї та правій верхній кінцівці, висновок експерта від 10.09.2015 № 684, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці

Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України;

36. **Янковському Юрію Анатолійовичу**, 01.12.1963 р.н., – рубці у проекції краю правої лопатки, рана в правій паховій ділянці, висновок експерта від 06.06.2014 № 966, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 15 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля перехрестя вулиці Інститутської та Кріпосного провулку у м. Києві, внаслідок пострілу з відстані 14-21 метрів із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П» у ході силового звільнення вулиці Інститутської та Кріпосного провулку від громадян, яке здійснювалось працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області спільно з іншими працівниками підрозділів МВС України.

У зв'язку із вчиненням зазначених дій, **Бондаренко Сергій Володимирович**, обґрунтовано підозрюється у вчиненні на виконання явно злочинного наказу терористичного акту, тобто застосуванні зброї та скоєнні інших дій, які створювали небезпеку для життя та здоров'я людини, настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення та з метою впливу на прийняття рішень, вчинення дій об'єднаннями громадян, юридичними особами, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до інших тяжких наслідків та загибелі людей, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 (ст. 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 258 Кримінального кодексу України (ст. 258 у редакції Закону № 170 від 21.09.2006).

Крім того, 18.02.2014, у період з 12 до 14 год. **Бондаренко С.В.**, виконуючи незаконний наказ командира БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області **Лукаша В.С.**, який у свою чергу отримав його від **Федчука П.М.**, щодо силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, діючи всупереч вимогам ст. 15 Закону України «Про міліцію», у складі працівників БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області взяв участь у застосуванні наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених набоями 12 калібру свинцевої картечі щодо невизначеного кола осіб з числа учасників акцій протесту.

На виконання явно злочинного наказу **Федчука П.М.**, командир БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській **Лукаш В.С.** і командир оперативної роти № 2 полку **Шаповалов В.В.** та командир БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області **Пацеляк Р.Я.**, надали відповідний наказ підлеглим працівникам вищевказаних підрозділів про застосування наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами 12 калібру свинцевої картечі, у напрямку масового скупчення людей на вулиці

Інститутській з метою подальшого просування підрозділів по вулиці Інститутській у сторону Кловського узвозу та Кріпосного провулку, а також з метою придушення будь-якого спротиву з боку учасників мітингів, зборів та демонстрацій.

При цьому, Шаповалов В.В., Лукаш В.С., Пацеляк Р.Я. та Спаських Ю.В., будучи обізнаним про наявність в окремих працівників МОП «Беркут» ГУМВС України набоїв, споряджених свинцевою картечню, чітко усвідомлювали, що їх використання прямо заборонено законом, та те, що застосування помпових рушниць, споряджених патронами із зарядом свинцевої картечі, призведе до умисних вбивств та спричинення вогнепальних поранень людей.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., доведеного до їх відома через Спаських Ю.В. Лукашем В.С., Шаповаловим В.В. та Пацеляком Р.Я., психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.**, міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 1 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Белов О.Ю., міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Гончаренко В.А. та інші вказані вище особи, 18.02.2014, в період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 14 години 30 хвилин (більш точний час слідством не встановлено), перебуваючи на тротуарній частині вулиці Інститутської неподалік фасадної частини будинку № 24/7 по вказаній вулиці, на відстані близько 20-40 метрів від натовпу мітингувальників, які перебували на проїжджій частині перехрестя вулиці Інститутської та Кріпосного провулку, будучи озброєними помповими рушницями «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», зарядженими патронами зі свинцевою картечню 12 калібру, почали здійснювати прицільні постріли з помпових рушниць у напрямку скупчення людей на вул. Інститутській та Кріпосному провулку, в руках яких не було вогнепальної зброї та які не становили для них будь-якої загрози.

При цьому, **Бондаренко С.В.** достовірно розумів, що здійснення таких пострілів неминуче призведе до тяжких наслідків у вигляді настання смерті чи отримання тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості.

В результаті протиправних дій **Бондаренка С.В.** в групі з зазначеними особами були вчинені **закінчені замахы на умисні вбивства 3 осіб, а саме:**

1. Капелюшного Володимира Даниловича, 21.03.1950 р.н., – вогнепальне кульове поранення м'яких тканин лівої щічної ділянки, висновок експерта від 18.06.2014 № 673/Е, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 00 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено) навпроти будинку № 27/6 по вул. Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї.

2. Маркова Миколи Анатолійовича, 01.08.1960 р.н., - вогнепальне поранення у лобній ділянці зліва з наявністю свинцевої кулі в м'яких тканинах, висновок експерта від 05.02.2016 № 3266, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року у період часу з 13 год. 30 хв. по 14 год. 00 хв. (більш точний

час слідством не встановлено) на перехресті вул. Інститутської та Кріпосного провулку, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї патроном, спорядженим свинцевою кулею.

3. Чабана Ігоря Дмитровича, 18.04.1970 р.н., – відкрита черепно-мозкова травма, забій головного мозку важкого ступеня, переломи кісток основи та склепіння черепа, лицевого скелета, сліпі вогнепальні поранення правої сідниці, правого стегна, важка контузія правого очного яблука з ушкодженням тканин ока, висновок експерта від 05.12.2014 № 229, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), біля будинку № 25 по вулиці Інститутській у м. Києві, внаслідок пострілів патронами з металевого сплаву, що імовірно використовувалися у гладкоствольній зброї 12 калібру, у тому числі помповій рушниці «Форт-500».

Однак, довести свій злочинний умисел, направлений на вчинення умисних вбивств учасників акції протесту, до кінця **Бондаренку С.В.**, Шаповалову В.В., Лукашу В.С., Спаських Ю.В., Пацеляку Р.Я., Белову О.Ю., Гончаренку В.А. та іншим не встановленим в ході досудового слідства працівникам правоохоронних органів, у тому числі БМОП «Беркут» в Харківській області, які безпосередньо здійснювали постріли з помпових рушниць «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», зарядженими патронами зі свинцевою картечкою 12 калібру в напрямку учасників акцій протесту, не вдалося, оскільки особам, які отримали вогнепальні поранення, було вчасно надано необхідну та кваліфіковану медичну допомогу.

Тобто, **Бондаренко С.В.**, Шаповалов В.В., Лукаш В.С., Спаських Ю.В., Пацеляк Р.Я., Белов О.Ю., Гончаренко В.А. та інші не встановлені в ході досудового слідства працівники правоохоронних органів, у тому числі БМОП «Беркут» в Харківській області, які безпосередньо здійснювали постріли з помпових рушниць «Форт-500», «Форт-500А» та «Форт-500М1», зарядженими патронами зі свинцевою картечкою 12 калібру в напрямку учасників акцій протесту, виконали усі дії, які вони вважали необхідними для вчинення умисних вбивств учасників акції протесту, але злочин не було закінчено з причин, які не залежали від їх волі.

У зв'язку із вчиненням зазначених дій, **Бондаренко Сергій Володимирович** підозрюється у вчиненні закінченого замаху на умисне вбивство, тобто протиправного заподіяння смерті іншій людині, двох і більше осіб способом, небезпечним для життя багатьох осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, але до кінця злочин не було закінчено з причин, які не залежали від його волі, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 15, п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 Кримінального кодексу України (ст. 115 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008 та № 1707-VI від 05.11.2009).

Крім того, 18.02.2014, у період з 12 до 14 год. **Бондаренко С.В.**, виконуючи незаконний наказ командира БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській

області Лукаша В.С., який у свою чергу отримав його від Федчука П.М., щодо силового розгону учасників мітингів, зборів та демонстрацій, діючи всупереч вимогам ст. 15 Закону України «Про міліцію», у складі працівників БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області взяв участь у витисненні учасників мітингів, зборів та демонстрацій з вулиці Інститутської та вулиці Шовковичної з метою забезпечення подальшого руху підрозділів МВС України у сторону Кловського узвозу.

Так, на виконання незаконного наказу Федчука П.М., який був доведений їм Спаських Ю.В., командири підрозділів БМОП «Беркут» у Харківській та Львівській областях Лукаш В.С., Шаповалов В.В. та Пацеляк Р.Я., з метою залякування населення, а також впливу на прийняття рішень керівниками опозиційних політичних партій та громадських організацій про припинення масових акцій протесту та розпуск учасників, які приймали в них участь на Майдані Незалежності в м. Києві та в інших населених пунктах України, надали відповідний незаконний наказ працівникам вищевказаних підрозділів, після чого останні, із застосуванням грубої фізичної сили по відношенню до учасників мітингів, зборів та демонстрацій за допомогою спеціальних засобів, а саме: гумових палиць «ПР-73», світло шумових гранат «Факел-С», «Заря-2», «Пламя-М», ручних гранат подразнюючої та світло шумової дії «Дрофа», ручних аерозольних гранат «Дрейф-2», ручних дратівливих гранат РГР, ручних дратівливих гранат підвищеної потужності та безпеки, ручних димових гранат виробництва Російської Федерації почали відтиснення учасників мітингів, зборів та демонстрацій з перехрестя вулиць Шовковичної та вулиці Інститутської, невибірково спричиняючи при цьому учасникам акцій протесту тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості в результаті ударів гумовими палицями по різним частинам тіла та вибухів зазначених гранат.

У період часу з 12 годин 00 хвилин до 14 годин 30 хв., більш точного часу слідством не встановлено, під час руху колони працівників БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях по вулиці Інститутській, поступово відбувалось загострення протистояння учасників мітингів, зборів та демонстрацій з працівниками правоохоронних органів у зв'язку зі здійсненням незаконних дій з боку підрозділів МОП «Беркут» МВС України, які останні вчиняли за наказом командирів підрозділів Лукаша В.С., Шаповалова В.В. та Пацеляка Р.Я., що були надані за вказівкою Спаських Ю.В. та на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М.

У зв'язку з загостренням протистояння між учасниками акцій протесту та працівниками БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській та Львівській областях Спаських Ю.В., на виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., передав цей наказ командирам БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Лукашу В.С. та БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляку Р.Я. про необхідність застосування наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К», у тому числі деякі

набоями 12 калібру свинцевої картечі щодо невизначеного кола осіб з числа учасників акцій протесту.

На виконання явно злочинного наказу Федчука П.М., командир БМОП «Беркут» ГУМВС України у Харківській області Лукаш В.С., командир оперативної роти № 2 цього полку Шаповалов В.В. та командир БМОП «Беркут» ГУМВС України у Львівській області Пацеляк Р.Я., надали відповідний наказ підлеглим працівникам вищевказаних підрозділів, у тому числі **Бондаренку С.В.**, про застосування наявних у них помпових рушниць «Форт-500А», «Форт 500М1», споряджених патронами травматичної дії 12 калібру «Терен-12П», «Терен-12К», у тому числі і патронами 12 калібру свинцевої картечі, у напрямку масового скупчення людей на вулиці Інститутській з метою подальшого просування підрозділів по вулиці Інститутській у сторону Кловського узвозу та Кріпосного провулку, а також з метою придушення будь-якого спротиву з боку учасників мітингів, зборів та демонстрацій.

Виконуючи явно злочинний наказ Федчука П.М., доведений до їх відома через Спаських Ю.В. Лукашем В.С., Шаповаловим В.В. та Пацеляком Р.Я., психолог групи кадрового забезпечення БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області **Бондаренко С.В.**, міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 1 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Белов О.Ю., міліціонер відділення № 1 взводу № 2 оперативної роти № 2 БМОП «Беркут» ГУМВС України в Харківській області Гончаренко В.А. та інші вказані вище особи, 18.02.2014, в період часу приблизно з 12 години 00 хвилин до 14 години 30 хвилин (більш точний час слідством не встановлено), застосували спеціальні засоби до учасників акцій протесту.

При цьому, **Бондаренко С.В.** достовірно розумів, що здійснення таких пострілів неминуче призведе до тяжких наслідків у вигляді настання смерті чи отримання тяжких тілесних ушкоджень.

В результаті протиправних дій **Бондаренка С.В.** в групі з зазначеними особами **2 особи отримали тяжкі тілесні ушкодження**, а саме:

1. Андреев Віталій Дмитрович, 22.05.1978 р.н., – стороннє тіло лівого ока, ушкодження рогівки лівого ока, розмноження оболонок лівого ока, гематома повік, висновок експерта від 30.07.2014 № 886, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, у період часу з 12 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та вулиці Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» з відстані близько 30 метрів патроном травматичної дії 12-го калібру «Терен-12П».

2. Римаренко Вячеслав Георгійович, 22.12.1949 р.н. – проникаюче склеральне поранення з випадінням внутрішніх оболонок, розчавлення верхньої повіки з дефектом тканин правого ока, висновок експерта від 17.07.2014 № 1159, що заподіяні під час знаходження 18 лютого 2014 року, приблизно о 16 год. 00 хв. (більш точний час слідством не встановлено), на перехресті вулиці Інститутської та Шовковичної у м. Києві, внаслідок пострілу із помпової рушниці «Форт-500» патроном травматичної дії.

У зв'язку із вчиненням зазначених дій Бондаренко Сергій Володимирович обґрунтовано підозрюється у спричиненні умисного тяжкого тілесного ушкодження, тобто умисного тілесного ушкодження, небезпечного для життя в момент заподіяння, і такого, що спричинило втрату будь-якого органу, його функцій, інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, з метою залякування потерпілого та інших осіб, на виконання явно злочинного наказу, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 121 Кримінального кодексу України (ст. 121 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1707-VI від 05.11.2009).

Загалом Бондаренко Сергій Володимирович обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28 (ст. 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ст. 340 Кримінального кодексу України (в редакції від 05.11.2009); ч. 2 ст. 28 (в редакції Закону від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 365 Кримінального кодексу України (ст. 365 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008, № 1508-VI від 11.06.2009, № 2808-VI від 21.12.2010; в редакції Закону № 3207-VI від 07.04.2011); ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 15, п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 Кримінального кодексу України (ст. 115 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008 та № 1707-VI від 05.11.2009); ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 121 Кримінального кодексу України (ст. 121 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1707-VI від 05.11.2009); ч. 2 ст. 28 (ст. 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 270-VI від 15.04.2008), ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 258 Кримінального кодексу України (ст. 258 у редакції Закону № 170 від 21.09.2006).

Слідчий першого відділу Управління
з розслідування злочинів, вчинених у зв'язку
із масовими протестами у 2013-2014 роках,
Державного бюро розслідувань

Андрій РУБАН

ПОГОДЖУЮ

Прокурор першого відділу процесуального
керівництва Департаменту організації,
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення у кримінальних провадженнях
про злочини, вчинені у зв'язку із масовими
протестами у 2013-2014 роках,
Офісу Генерального прокурора

Олексій ГІНДИК

«30» серпня 2022 року